

นิตยสารธรรมะ : มุม : Vol. 1 No. 5 : ISSN 1906-2613
 เดือนตุลาคม 2553 : ฉบับเปลี่ยน 'ผี' : ชะการีย์ยา
 อมตยา **เซ ยังไม่ตาย !!** : พระมหาสุกัณ VS. อ.วราภรณ์
 เข้มสนธิท **ความเชื่อเรื่องกรรม ล้ำสมัย จริงหรือ :**
 Made in Chiang Mai : แจกฟรี !! ๐

จะบินสูง เพียงใด ไม่ค้างฟ้า
ต้องตกมา สู่ดิน ถิ่นสถาน
เกิดจากดิน คือนสู่ดิน ทุกประการ
มีใครค้าน ของสิ่งไหน ไม่คือนดิน

วิมล เจือสันติกุลชัย

‘มุ่ม’ ฉบับนี้จึงขอเชิญมารู้จักผี ที่เรากลัวกันนักหนา เพื่อสำหรับเวลาเห็นหน้า เราจะได้รู้ว่าเป็นผีประเภทไหน ควรกลัวหรือไม่ อย่างไร และเมื่อเจผีครั้งต่อไป เราจะได้กล้าพอที่จะถามผีที่ได้ว่า “ตายแล้วไปไหน”

บรรณาธิการ

เจ้าของ	มูลนิธิหทัยธรรม	บรรณาธิการศิลปะ	Rabbithood Studio (www.rabbithood.net)
ประธานมูลนิธิ	พระพนอมสิงห์ สุโกศล	ฝ่ายศิลป์	พัชรภาภา อินทร์ช่าง
รองประธานมูลนิธิ	พระมหาโกธวรรณ ชินทศุตโย	ช่างภาพ	ภัทพล ประสิทธิ์
ที่ปรึกษามูลนิธิ	ประวิทย์ เยี่ยมแสนสุข		ศิริโชค เลิศยะโล
กรรมการ	พระมหาสุวิทย์ ปวิษฐณญ	พิสูจน์อักษร	พระมหาวิเชียร วชิรเมธี
กรรมการ	พระมหาประสิทธิ์ ญาณุปโปทีโป	ร่วมบุญจัดส่ง	บริษัท เคล็ดไทย จำกัด
กรรมการ	วิชัย ชชาติแดง		117-119 ถ.เฟื่องนคร แขวงวัดราชบพิธ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
กรรมการ	ศิริพรรณ เรียบร้อยเจริญ		http://www.kledthaishopping.com
กรรมการ	ศิริพร คุรุพงศ์พิสิษฐ์กุล	ร่วมบุญจัดส่ง	บริษัท ดอควิเมนท์ พาเซล เอ็กซ์เพรส จำกัด (DPX)
บรรณาธิการผู้พิมพ์โฆษณา	พระพนอมสิงห์ สุโกศล	ต่างประเทศ	60 ซอยอารีย์ 5 เหนือ ถ.พหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
บรรณาธิการที่ปรึกษา	อลิษา ตวีโรจนานนท์		http://www.dpx.com
บรรณาธิการ	พระพนอมสิงห์ สุโกศล	Special thanks	พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ.ปยุตโต/ พระปิยะลักษณะ ปญญาโร/ พระมานิช รมณคุโธ/ สุธรรณ ศิวรักษ์/ สุรสีห์ โกศลนาวิน/
กองบรรณาธิการ	วรวรรณ กิตติศักดิ์		ถนนอมรรณ โกศลนาวิน/ อุดม แดพานิช/ วีระพงศ์ โพธิ์มัน
ที่อยู่มูลนิธิ	ตู้ป.ณ. 54 ปณ.แมริม เชียงใหม่ 50180	ออกแบบปก	รบย.
	โทร : 053244200	ถ่ายภาพปก	ภาณุวัฒน์ จิตติภูมิการ
	www.dhammadrops.org	พิมพ์ที่	ห้างหุ้นส่วนจำกัด กู๊ด-พันธ์ พันธ์ตั้ง
			4/6 ซอย 5 ถ.ช้างเผือก ต.ศรีภูมิ อ.เมือง เชียงใหม่ 50200
			โทร : 053-412556 แฟกซ์ : 053-217264

สารบัญ

art code : บทเรียนความเปลี่ยนแปลงผ่านมุมมอง
ของ สุตศิริ ปุยอ้อ 6 คน-ทำ-มะ-ดา : จากจุดเล็กๆ
ของคน นำไปสู่ชุมชนเข้มแข็ง 8 มุมส่วนตัว : ชะการิยะยา
อมตยา เซ ยังไม่ตาย 9 มุมพิเศษ : เปลื่อยผี 16 vs :
อ.วราภรณ์ vs. พระมหาสุกัณ ความเชื่อเรื่องกรรม
ล้ำสมัยจริงหรือ 24

9

16

24

M Mental
O Optimum
O Orientation
M Magazine

พม่าเปิดโครงการเผยแผ่พุทธ

ศาสนาตามแนวชายแดน

พุทธสมาคมเพื่อการส่งเสริมกายนิกายเถรวาทตามแนวชายแดนของพม่า ได้เปิดตัวโครงการเผยแผ่พุทธศาสนาในรัฐกะฉิ่น กะยา กะเหรี่ยง ชิน และมอญ ของพม่า โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสนับสนุนพระสงฆ์ในพื้นที่ ให้ทำงานเผยแผ่พุทธศาสนาอย่างราบรื่น โดยมี “ดูรา อุ มิน หม่อง” รัฐมนตรีกระทรวงศาสนาของพม่าเป็นผู้อุปถัมภ์ นอกจากนั้นจะจัดให้มีการเรียนการสอนภายในวัด สำหรับพื้นที่ห่างไกลซึ่งไม่มีโรงเรียน โดยมีงบประมาณในการจัดหาครู อุปกรณ์การเรียนการสอน เบี้ยเลี้ยง ตามความจำเป็นในแต่ละพื้นที่ ซึ่งขณะนี้มีศูนย์เผยแผ่พุทธศาสนาที่จัดตั้งขึ้นตามภูเขาและแนวชายแดนมากกว่า 450 แห่งแล้ว www.mmtime.com/2010/news/536/news004.html

มหาวิทยาลัยเบอร์ดิน สกอตแลนด์ เปิดคอร์สบำบัดโรคซึมเศร้าโดยไม่ใช้ยาขึ้นเป็นครั้งแรก แต่นำการเจริญสติแบบพุทธศาสนามาใช้รักษาแทน โดยมีบรรดาอาจารย์ หมอ พยาบาล นักจิตบำบัด สนใจลงสมัครเรียนเป็นจำนวนมาก โดยให้เหตุผลว่าความนึกคิดที่ขาดศูนย์รวม อาจนำไปสู่การเจ็บป่วย การเจริญสติทำให้เข้าใจการทำงานของจิตอย่างลึกซึ้ง นำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้จริง คนทั่วไปก็สามารถปฏิบัติได้โดยคอร์สนี้คนสมัครไม่ต้องหันมานับถือศาสนาพุทธเลย <http://news.scotsman.com/health/University-offers-course-on-Buddhist.6478123.jp>

มหาวิทยาลัยในสกอตแลนด์เปิดคอร์สเจริญสติรักษาโรคเป็นครั้งแรก

เปิดวัดสไตล์ทิเบตแห่งแรกนอกทวีปเอเชีย

วัดตรันกู วัดสไตล์ทิเบตเมืองริชมอนด์ รัฐบริติชโคลัมเบีย ประเทศแคนาดาได้เปิดอย่างเป็นทางการแล้ว โดยวัดแห่งนี้จะเป็นที่พำนักของพระสงฆ์และลามะ 7 รูปจากเนปาล เพื่อสอนธรรมให้แก่ผู้สนใจ หากใครสนใจขอเป็นพระสงฆ์ที่นี่ต้องใช้เวลาทดสอบเกือบ 8 ปี และการจะก้าวขึ้นเป็น พระเถระชั้นสูงนั้น พระสงฆ์ต้องปลีกวิเวกเป็นเวลา 3 ปี 3 เดือน 3 วัน เพื่อนั่งวิปัสสนาตลอด 24 ชม. ภายในห้องสี่เหลี่ยมแคบๆ และจะออกมาเพื่อฉันอาหารและเข้าห้องน้ำเท่านั้น

<http://buddhistcelebrities.blogspot.com/2010/07/canadas-first-tibetan-monastery.html>

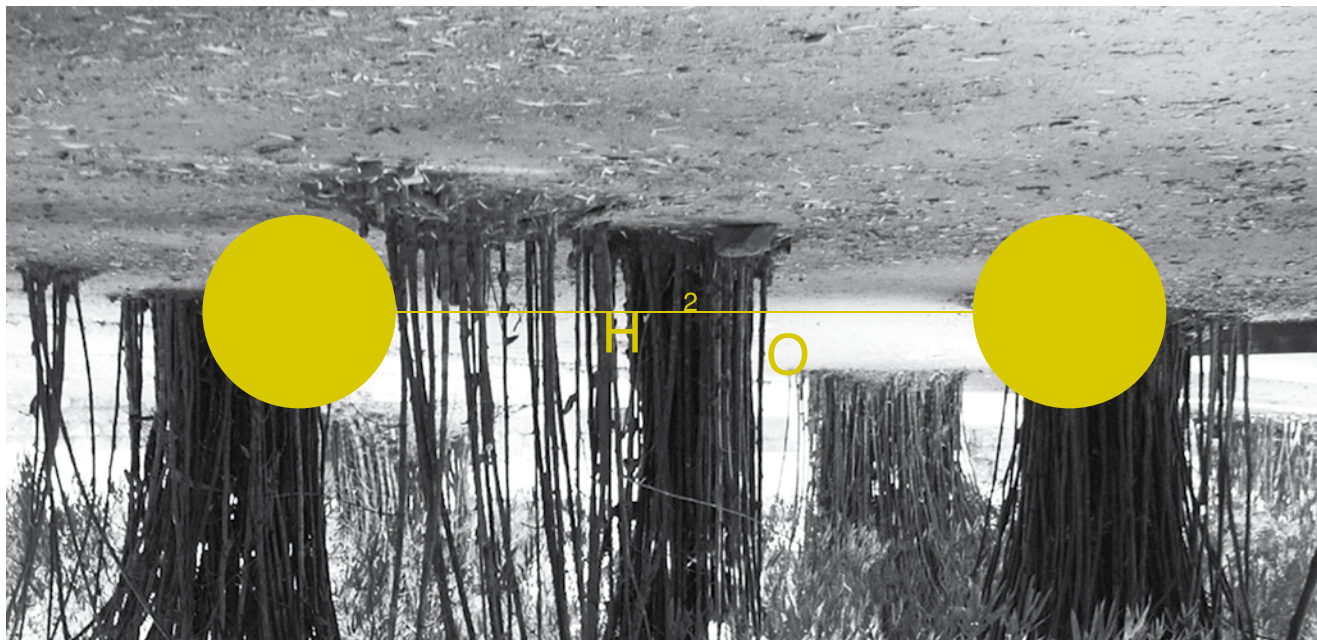

พระชาวรัสเซียที่ชื่อ บันจิโต ฮัมโบ ลามะ ยัลเซฟ ได้เริ่มโครงการสร้างวัดทางฝั่งตะวันออกของไซบีเรีย เมือง ชิต้า โดยท่านบอกว่าวัดนี้จะเป็นวัดแห่งที่สองในรัสเซีย อีกที่หนึ่งอยู่ในเมือง เซนต์ ปีเตอร์สเบิร์ก โดยท่านเล่าให้ฟังอีกว่าที่เมืองชิต้าเคยมีวัดมาก่อนแล้วเมื่อ 111 ปีก่อน แต่ถูกเผาทิ้งโดยไม่ทราบสาเหตุหลังจากสร้างมาได้เพียง 15 ปีเท่านั้น วัดนี้จะเป็นวัดที่สร้างตามแบบวัดที่ถูกทำลายไปนั่นเอง

<http://english.ruru/2010/08/18/16255946.html>

มีวัดเกิดขึ้นใหม่ในรัสเซีย

กรวดน้ำทำไมหากใครถาม

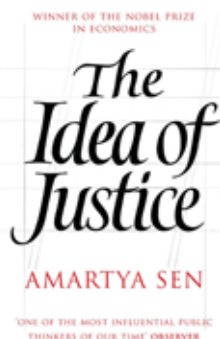
การกรวดน้ำเป็นอะไรที่ค่อนข้างจะคุ้นหูคุ้นตาคนไทยมาช้านาน ไม่ว่าจะเป็นชาวพุทธหรือไม่ ก็คงพอเข้าใจว่า เวลาทำบุญอุทิศให้ กับคนตายต้องมีการกรวดน้ำเสมอ แต่เคยสงสัยไหมว่า ทำไมต้อง กรวดน้ำ และการกรวดน้ำมีความหมายอย่างไรกันแน่

ตามเรื่องราวในพุทธประวัติเล่าว่าพระเจ้าพิมพิสารผู้เป็น พระเจ้าแผ่นดินแคว้นมคธ ได้ฟังธรรมจากพระพุทธเจ้าแล้วเกิด ความเลื่อมใสขึ้นเป็นอย่างมาก จึงได้ถวายสวนป่าไผ่ (ซึ่งต่อ มา สวนนั้นก็ถูกเรียกว่า วัดเวฬุวัน ซึ่งเป็นวัดแห่งแรกในพระพุทธ ศาสนา) แก่พระพุทธเจ้า แต่จะแบกวัดมาถวายให้ก็ไม่น่าจะเป็น ไปได้ จึงใช้วิธีการกรวดน้ำลงบนพื้นดินเป็นนัยยะว่ามอบสถานที่นั้น ให้แล้ว ในขณะที่กรวดน้ำอยู่นั้นก็ตั้งใจว่า “ขอให้ญาติทั้งหลายของ ข้าพเจ้าจงมีความสุข” ไปด้วย การกรวดน้ำในสมัยนั้นจึงเป็นการใช้น้ำเป็นสื่อแสดงออกในการมอบของบางสิ่งที่ไม่สามารถยกให้กันได้ อย่างง่ายๆ เช่น สัตว์ตัวใหญ่ๆ อาคาร วิหาร เป็นต้น แต่ในขณะ เดียวกันก็เป็นกุศโลบายอย่างหนึ่ง ที่ทำให้ผู้ที่กรวดน้ำอยู่มีจิตใจที่

มุ่งมั่นจดจ่อเป็นสมาธิไม่วอกแวกนึกถึงคนโน้นคนนี้ทั่วไปหมด โดยเฉพาะในงานศพหรืองานบุญต่างๆ เจ้าภาพที่วุ่นวายกับการจัดงาน มาโดยตลอด ทั้งต้องดูแลแขกเหรื่อที่เข้าๆ ออกตลอดงาน ก็จะไม่มีความสงบเกิดขึ้นในใจหลุดหลุดไปหมด การกรวดน้ำก็เป็นช่วงเวลา ที่เจ้าภาพจะได้พักใจจากความวุ่นวายเช่นเดียวกัน

ส่วนในความเชื่อที่ว่า กรวดน้ำเพื่ออุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้วนั้น ก็มาจากความเชื่อที่เกิดจากการที่พระเจ้าพิมพิสาร (องค์ เดิม) กรวดน้ำ (ครั้งเดิม) โดยตั้งใจว่า จะอุทิศส่วนบุญแก่ญาติ หลังจากกรวด น้ำไปแล้ว บรรดาญาติที่เป็นเปรตทั้งหลาย ก็เลยพากันแสดงตัวมารับส่วน บุญกันถ้วนหน้า เลยเป็นที่ให้พิจารณาได้ว่า ถ้าหากเราอยากจะได้ แสดงความปรารถนาดีต่อผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว ก็จงตั้งใจที่จะให้ความดีที่เราทำส่ง ผ่านไปยังญาติคนนั้นๆ ด้วย

ที่สำคัญคือไม่ว่าผู้ที่เรากรวดน้ำให้จะได้รับผลบุญนั้นหรือไม่ก็ตาม ตัวผู้กรวดเองนั้นก็ได้อะไรไปก่อนแล้วทั้งจากการตั้งใจให้สงบ และจาก การแบ่งส่วนแห่งความดีให้ผู้อื่นนี่เอง ๐

The Idea of Justice : Amartya Sen

ผลงานของนักเศรษฐศาสตร์ชาวอินเดีย เจ้าของรางวัลโนเบล กล่าวเอาไว้ในหนังสือเล่มนี้ว่า ที่ใดมีความยุติธรรม ที่นั่นย่อมไม่มีความยากจน” ทุกเสียงของประชาชนต้องมีความหมาย ควบคู่ไปกับผู้บริหารประเทศที่จะต้องมีหลักธรรมาภิบาล ปัญหาความยากจนก็จะไม่เกิดขึ้น หากประเทศสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตและพัฒนาเศรษฐกิจไปพร้อมๆ กัน ก็จะช่วยลดปัญหาความยากจนและความไม่เท่าเทียมกันในสังคม และเมื่อใดที่คนมี ‘จริยธรรม’ เมื่อนั้น ‘ความยุติธรรม’ ย่อมบังเกิด

กรรมของคนไทย ทำกันไว้เอง (ถึงเวลา มาแก้กรรมกันเสียที) : พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต)

เรื่องราวที่ตัดตอนบางส่วนมาจากหนังสือ “ฟื้นฟูภาวะ ยามสังคมวิกฤต” นำมาเรียบเรียงและเสริมเนื้อหาใหม่ๆ ให้เข้ากับสถานการณ์บ้านเมืองในขณะนี้ เพื่อพลิกฟื้นชีวิตคนไทยให้เกิดปัญญาและศรัทธาอันมุ่งมั่น ที่จะร่วมมือร่วมใจกันแก้กรรมที่ได้ร่วมกันกระทำเอาไว้ ไม่ใช่ชั่วแว่บแต่จะรอรับผลกระทบแต่เพียงอย่างเดียว หลายแรงแข็งขันก็จะทำให้ดินแดนขวานทองของพี่น้องชาวไทยกลับมาสู่ความสงบดังเดิม

นรก สวรรค์ ท่านเลือกได้ : ไชแสง กิตติวัชรชัย

หากลองหลับตาลงแล้วจินตนาการถึงภาพนรกหรือสวรรค์ หลากหลายเรื่องราวที่ได้ยินเล่าขานสืบต่อกันมา อาจจะทำให้เราจินตนาการไปเรื่อยเปื่อย เรื่องราวของคนตายแล้วฟื้น คนที่เคยไปเยือนเมืองนรกเมืองสวรรค์ การระลึกชาติ สิ่งเหล่านี้มีจริงหรือ แล้วคุณเชื่อในกฎแห่งกรรมหรือเปล่า ตายแล้วไปไหน? ชีวิตนี้มันช่างสั้นนัก หากคุณยังคงไขข้อสงสัยในใจไม่ได้ ลองเปิดอ่านดูสิแล้วคุณ จะรู้คำตอบได้ด้วยตัวเอง

บทเรียนความเปลี่ยนแปลงผ่านมุมมอง ของ สุดศิริ ปุຍ้ออก

ความสวยงามคือสิ่งที่มนุษย์แสวงหา แต่กว่าจะได้มามากต้องแลกด้วยอะไรบางอย่างเสมอ ไม่ว่าจะทรัพย์สินเงินทองที่ต้องเสียไป หรือ เวลาที่ใช้ในการตกแต่ง บางคนยอมแม้แต่การถูกเข็มทิ่มแทงลงบนตัวหรือเอามีดกรีดลงไปบนร่างกายเพื่อที่จะให้ความสวยงามนั้นปรากฏชัด ขึ้น และเมื่อความงามขึ้นมาแล้ว การรักษาสภาพอันงดงามนั้นก็ยิ่งยากใหญ่

ผลงานของ สุดศิริ ปุຍ้ออก เกิดขึ้นจากสิ่งที่เธอเรียกว่า “ความพยายามเข้าใจชีวิตและความเป็นไปของสรรพสิ่ง” โดยผ่านประสบการณ์ ชีวิตของตัวเอง ซึ่งเธอยืนยันว่าไม่ได้ตั้งใจแสดงธรรมะผ่านศิลปะ หากแต่ว่าเธอนั้นเองที่เห็นธรรมะผ่านผลงานศิลปะ ดังเช่นผลงานชุด Pumpkin Project ที่นำเสนอการสร้างความงามให้แก่มักและผลไม้โดยการแกะสลักให้เป็นรูปดอกไม้ที่สวยงาม ซึ่งปกติมีความเปลี่ยนแปลงโดย ธรรมชาติอยู่แล้ว โดยสังเกตได้จากผลที่เล็กไปใหญ่ จากนั้นก็ร่วงโรยและเน่าไปในที่สุด แต่ถ้ามีการแกะสลักลงไปแล้ว คมมีดกลับไปเร่งเร่ง ำ ความเปลี่ยนแปลงให้ผักผลไม้เน่าเน่า เหมือนกับว่าความขี้ไปแลกกับความงามประดิษฐ์ได้ยึดเหนี่ยวการก้าวกระโดดทางสภาวะ จากการเจริญ เติบโตไปสู่ความเหี่ยวเฉา

นับตั้งแต่ใบมีดได้สลักลงไป เป็นการนำอายุขัยไปแลกกับความงามจริงๆ ๐

คตมธอชาก

๒ อื่นความอชาก คณะอชป ตัปลงไต้
 หนึ่งมิใช่ เพาะะไร งามสนอบ
 สิ่งอชาก ใ้เห็น ด้ม้นมอ
 แต่เพาะะตอ ฆ่ามัน ใ้บรลย,
 ใ้มีผล ปรก งามรำนอชาก
 ความว้ดไม่ มีมาก อย่างลย
 อชคผลิต ใ้การ งามโตๆ
 ใ้ล่องไป ด้ยส มีสุขเย็น ๗

www.WANGDEX.co.th

จากจุดเล็กๆ ของคน นำไปสู่ชุมชนเข้มแข็ง

ไม่ว่าในชุมชนไหนต่างก็มีปัญหาทั้งนั้น การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนจึงเป็นเรื่องไม่ง่ายโดยเฉพาะเรื่องเงินทองและปากท้อง “กลุ่มสัจจะตีบปลาชะเมา” แห่งบ้านสามขา ต.หัวเสือ อ.แม่ทะ จ.ลำปาง คือกลุ่มที่ชาวบ้านรวมตัวกันแก้ไขปัญหานี้

ร.ต.ชัย วงศ์ตระกูล อดีตข้าราชการทหารวัยห้าสิบกว่า เป็นหนึ่งในหัวเรี่ยวหัวแรงช่วยพัฒนาหมู่บ้านมาตั้งแต่เริ่มชักชวนคนให้มาสนใจชุมชน ช่วยแก้ปัญหาหนี้สินที่สะสมมานานของชาวบ้าน การทะเลาะเบาะแว้งกันในชุมชน ตลอดจนการฆ่าตัวตาย เขาจึงเริ่มต้นจากการรวบรวมคณะกรรมการหมู่บ้านขึ้นโดยคัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ชาวบ้านให้ความเคารพนับถือ แต่ขณะเดียวกันก็ยังมีคนเห็นแก่ตัวบางฝ่ายยังคงหากินกับชาวบ้านด้วยการปล่อยเงินกู้ดอกเบี้ยแพงๆ เพื่อให้คนนำไปเป็นทุนในการทำเกษตรกรรม ซึ่งเป็นอาชีพหลักของชาวบ้านในหมู่บ้าน

ปัจจุบันยอดหนี้ของชาวบ้านจากเจ็ดแสนกว่าบาทลดลงมาเหลือ

ไม่ถึงแสน ร.ต.ชัย เล่าให้เราฟังว่า “เราต้องทำให้ชาวบ้านยอมรับสภาพปัญหาให้ได้ก่อน จึงนำไปสู่การเรียนรู้ที่จะหาทางแก้ไขปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และจัดทำบัญชีครัวเรือน พอแก้ปัญหาหนี้สินได้แล้ว ทีนี้เราก็มาดูเรื่องปากท้องชาวบ้าน รายได้ส่วนใหญ่ของคนในหมู่บ้านมาจากการเกษตรเป็นหลัก เราจึงหันมาพัฒนาฝ่ายเพื่อเก็บน้ำ ไปดูว่าที่ไหนทำอย่างไรตรงไหนมีดี นำมาพัฒนาและช่วยชุมชนของเราได้ เราก็ไม่ควรจะมองข้าม”

“หากเราทำให้คนในชุมชนสามัคคีปรองดองเข้มแข็งแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องของบประมาณจากใครไม่ต้องรอรับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอก ซึ่งไม่รู้ว่าจะมาเมื่อไหร่ แต่เพียงแต่เราพยายามช่วยกันเองในหมู่บ้านก่อน

การเริ่มต้นที่ดีคือต้องเริ่มจากภายในตัวเราเองก่อน แล้วถ้าทุกชุมชนทำได้เหมือนกัน สังคม ประเทศชาติ ก็จะได้เอง” ร.ต.ชัย กล่าวทิ้งท้ายเอาไว้ให้คิด ☺

ชะการี๋ยา อมตยา | เช ยังไม่ตาย !!

ในช่วงหนึ่งเดือนที่ผ่านมาสำหรับคนในแวดวงหนังสือแล้ว คงไม่มีใครไม่คุ้นกับชื่อ ชะการีย์ยา อมตยา หรือ บังเบ่ ชายหนุ่มมุสลิมบุคลิกไม่น่าพา นิสัยดี อายุ 35 ปี ดิกรักวิถีชีวิตคนล่าสุด จากผลงาน “ไม่มีหญิงสาวในบทกวี” ซึ่งเป็นกลอนเปล่า (กลอนไร้ฉันทลักษณ์) แต่ในขณะเดียวกันเขาก็เป็นอีกหนึ่งที่มีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์เพื่อสันติภาพด้วย ทั้งการไปอ่านบทกวีเพื่อสันติภาพตามสถาบันต่างๆ อีกด้วย อะไรอยู่ในวิถีชีวิตและความคิดของเขา เราลองมาศึกษากันเถิดครับ

มูม: อย่างแรกที่ยากรู้เลยคือ คุณถือว่าตัวเองเป็นมุสลิมที่เคร่งครัดพอสมควรไหม

ก็พอสมควรนะ ก็จะไม่กินมั่วๆ กินพวก Halal อะไรอย่างนี้

มูม: แล้วคิดยังไง มาให้สัมภาษณ์ลงนิตยสารพุทธ

ก็ไม่ใช่เรื่องแปลก ผมก็เคยเรียนศาสนาเปรียบเทียบมา มีเพื่อนร่วมชั้นเป็นรองเจ้าอาวาสอยู่ที่สมุทรสาคร ตอนเรียนที่มหิดลก็ต้องเรียนกับพระหลายรูป

มูม: ชีวิตก่อนได้ชีวิตเป็นแบบไหน

ก็สงบ ไม่รีบ ช้าๆ ใช้ชีวิตอย่างการใช้ชีวิตที่แท้จริง พอได้รางวัลแล้วก็อาจจะต้องเร่งรีบนิดหน่อย เพราะว่าต้องมีกำหนดการต้องไปนู่นไปนี่ต้องออกสื่อ เพราะตัวรางวัลมันกำหนดเงื่อนไขให้เป็นแบบนี้ ถึงใครได้ก็จะเป็นแบบนี้ เพราะว่ามันเป็นรางวัลระดับชาติ

มูม: ตอนแรกมีหวังว่าจะได้รางวัลบ้างไหม

แค่เข้ารอบก็ไม่ได้คิด ผมคิดว่าหนังสือเราเล่มบางๆ ไม่น่าจะได้

มูม: ได้แรงบันดาลใจในการเขียนงานแต่ละชิ้นมาจากไหน

มันหลากหลายก็แล้วแต่สถานที่

มูม: เห็นว่าเข้าส้วมก็ไปเขียนด้วย

ใช่ เรื่อง “กรณีวิวาทกับความเงิบ” ก็มันนึกขึ้นได้ตอนนั้น เลยเตรียมกระดาษปากกาไปเขียนเลย

มูม: อะไรทำให้เราเห็นทุกอย่างเป็นบทกวี

การที่จะเห็นทุกอย่างเป็นบทกวีได้ คือต้องใช้ชีวิตกับมัน ถ้าอ่านคำที่ผมขึ้นต้น 3 บรรทัดนี้ ก็เห็นว่า นี่คือชีวิตผมกับบทกวี “ฉันกำลังเดินทางในบทกวี บทกวีกำลังเดินทางในฉัน เราต่างมุ่งหน้าสู่ปลายทางเดียวกัน” ก็มองว่าใช้ชีวิตก็เพื่อสิ่งนี้ คล้ายกับว่า อุทิศตัวให้กับการเขียน กับบทกวี ไม่ใช่แค่การเขียนเฉยๆ เท่านั้น หมายถึงว่าลองทุกอย่างให้มันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับเรา เป็นเพื่อนซี้กัน เดินทางไปด้วยกัน ต่างเป็นของมันและกัน และก็ด้วยความที่เราามีมิตรภาพต่อกันกับบทกวี เราก็เลยซึบซึบกับมัน

มูม: บทกวีหลาย ๆ บท เหมือนกับดึงออกมาจากธรรมชาติเลยเหมือนกัน

ก็ใช่ ผมชอบธรรมชาติมาก อย่างเช้าๆ ตื่นมากก็จะไปดูต้นไม้ ปลูกต้นไม้ ว่างๆ ก็ไปดูต้นไม้ ดอกไม้ ดูมันเติบโต เราก็ได้เรียนรู้จากธรรมชาติ อย่างบนโต๊ะที่ผมทำงานต้องมีต้นไม้วาง เพราะว่าผมเห็นแต่ตึกไง เรายังอาจจะเห็นธรรมชาติ อย่างเวลาเรามองออกไปข้างนอก แทนที่จะเห็นแต่หลังคาบ้านเห็นตึก มันก็เห็นว่ามีสีเขียวอยู่ตรงหน้าเรา มันก็ช่วยพักสายตาเรา ทำให้เราเย็นลง

มูม: ที่ชอบเขียนกลอนลักษณะแบบนี้เกิดจากการไปอ่านพวกบทกวีของฝรั่งหรือเปล่า

ผมเขียนก่อนที่จะอ่าน ผมเขียนที่อินเดีย ตอนที่ผมไปเรียนภาษาและวรรณคดีอาหรับ อาจารย์ใช้ภาษาอาหรับสอนนักศึกษาต่างชาติ เราเรียนไม่รู้เรื่อง เราก็จะนั่งเขียน ระบายความรู้สึกของเราในสมุด พอานๆ เข้าเราก็เริ่มเขียนนอกห้องเรียนบ้าง หลังจากนั้นมันเสพติดการเขียน การเขียนมันก็ช่วยบำบัดเราอย่างหนึ่ง ไม่ได้ให้ใครอ่านนะ เขียนเก็บไว้ๆ ก็ไม่ติดอะไรมากหรอก แต่ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของผม ก็อยู่ในช่วงวัย 20 ต้น

มูม: การทำจิตทำใจอย่างนี้ มันเกี่ยวข้องกับเรื่องศาสนาไหม

เกี่ยวนะ ตอนใกล้ๆ วันเข้ารอบ ผมก็ถือศีลอดอยู่ วันประกาศก็ถือศีลอด ผมก็พยายามที่จะเตือนตัวเองว่าถ้าได้รับรางวัลจะไม่ดีใจจนสุดขีด และถ้าไม่ได้รับรางวัลก็จะไม่เสียใจพุ่มพ่าย อยากให้มันอยู่ในระดับกลางๆ ดีใจก็ดีใจอยู่ แต่ต้องไม่มากเกินไป คือถ้าผมไม่ได้ตั้งเตือนสติตัวเองไว้ก่อนหน้านี้ แล้วผมรู้ว่าได้ผมคงจะดีใจสุดขีด การดีใจสุดขีดบางทีมันก็ไม่ดี

มูม : ธรรมะในความคิดของคุณคืออะไร แล้วอะไรทำให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมเชิงสันติภาพมากขึ้น

มันเหมือนระบบจักรวาล หรือธรรมชาติที่จะทำให้เกิดความสมดุล ผมเคยเรียนศาสนาเปรียบเทียบ ก็รู้สึกว่ามันจริง ๆ ก็ต้องการไปสู่จุดเดียวกัน จุดของการไม่เบียดเบียนเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน เรื่องของเรื่องคือมนุษย์จะดำรงอยู่อย่างไรในโลกนี้ โดยที่จะไม่ละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น ขณะเดียวกันก็ไม่ได้คนอื่นละเมิดสิทธิเรา แต่โดยรวมเท่าที่ดูเท่าที่ศึกษามากก็คล้ายๆ กัน เหมือนกับว่านำผู้คนไปสู่สันติภาพ ทำให้ตระหนักถึงคุณค่าของความเป็นมนุษย์ มนุษย์จะต้องได้รับการถูกยกย่อง แต่ละคนต้องมีค่า มันก็เป็นธรรมะสำหรับผมนะ คือการที่ผู้คนเท่าเทียมกันก็เป็นธรรมะ

มูม : แล้วถ้าคนไม่เท่าเทียมกันเป็นธรรมะไหม

ไม่เท่าเทียมกันแบบไหน คนนี้เงินเดือน 3,000 อันนี้มันเป็นเรื่องของสังคม ทำงานนานก็ขึ้นเงินเดือน จะให้มันเท่ากันทั้งบริษัทมันก็คงไม่ใช่ สมมุติว่าพนักงานใหม่สตาร์ทหนึ่ง แต่คนไหนทำงานดีขึ้น ขยับขึ้น ก็จะถูกเพิ่ม ลาก็ไม่เยอะ หรือเพราะว่าตรงเวลานี้ก็จะมีฝ่ายประเมิน ก็คือธรรมะเหมือนกันนะ เขาคำนวณให้ตามคุณค่า ให้ตามความสามารถ ธรรมะคือความเป็นธรรม ถ้าไม่มีความเป็นธรรมก็ไม่มีธรรมะ

มูม: คิดว่าหลังจากได้รางวัลนี้ อะไรคือจุดมุ่งหมายต่อไป

คือการเขียนงานที่ดีกว่าเดิม พยายามขำงานจากขั้นนี้ไปอีก เราต้องสร้างสรรค์งานชิ้นใหม่ที่เยี่ยมกว่าขั้นนี้ นี่คือการงานศิลปะ ผมก็ต้องใช้คำว่าพยายามทำให้มันดีกว่าเดิม ผมคิดว่างานที่ดีที่สุดผมยังไม่ได้เขียน ผมต้องเขียนที่มันดีกว่านี้ มันจะดีหรือเปล่านั้นเป็นเรื่องอนาคต เพราะว่ามันอาจจะไม่ดีก็ได้ งานศิลปะนี้บางทีชุดแรกอาจจะดีที่สุดแล้ว แต่คราวหลังมันอาจจะไม่ดีก็ได้

เวลาเขียนมันก็ทำให้
เราสบายใจ แล้วถ้ามันจะไป
กล่อมเกลาคคนอื่นด้วย
ก็ถือว่าเป็นผลพลอยได้

มูม: คิดว่าคนอ่านจะได้อะไรมากที่สุด

เรื่องของความคิด เพราะว่าผมจะไม่สรุป จะเอาไว้ให้คนอ่านรู้สึกว่ามันมีอะไรอีก บางทีคนอ่านอาจจะคิดต่อได้ไกลกว่าผมก็ได้ ให้เขาสรุปความคิดและไปต่อ แล้วแต่ว่าเขาจะนำไปสู่อะไร บทกวีผมอาจจะสอนให้เขาตั้งคำถามต่อ คือมันไม่ใช่คัมภีร์สำหรับการเชื่อถือ หรือว่าเป็น How to think คืออ่านแล้วก็อาจจะสงสัย พอมีความสงสัยมันก็จะคิด อันนี้เป็นหลักปรัชญาอยู่แล้ว มันก็ต่างกับอ่านแล้วให้เชื่อ อย่างผมไม่ได้บอกให้เชื่อ แต่ว่ากระตุ้นให้คิดต่อ สมมุติว่าผมเขียนหนึ่งขึ้น 100% แต่คนอ่านอาจจะอ่านได้ 150% หรือ 200 % ต่อยอดได้อีก

มูม: ตอนนี้คุณกลายเป็นไอดอลไปแล้วรู้สึกอย่างไรบ้าง

ไม่ๆ ผมไม่คิดว่าตัวเองเป็นไอดอล แต่ถ้าคนอื่นจะคิดก็เป็นเรื่องของเขาไป คือผมรู้สึกว่า ผมไม่อยากเป็นศาสดา ไอดอลก็คือศาสดานั้นแหละ ผมอยากเป็นแค่แรงบันดาลใจ คนเราถ้าจะประสบความสำเร็จมันต้องใช้ชีวิต ต้องทดลองด้วยตัวเอง มันไม่มีสูตรตายตัว แต่ละคนต้องมีวิถีของตัวเอง มีรูปแบบใหม่ๆ ไม่ต้องมาตามใคร ทางที่คนอื่นเดินแล้ว มันก็ง่ายก็ปลอดภัย แต่ถ้าเราเดินบุกป่าฝ่าทางใหม่ของเรา เราก็ต้องเรียนรู้ว่าจะตัดกิ่งไม้ยังไง จะเอาหนามออกยังไง มันก็อาจจะช้าหน่อยกว่าจะเป็นทางของเรา

มูม: ซึ่งตอนนี้คุณก็ทางของกลอนเปล่าในประเทศไทยไปเรียบร้อยแล้ว

ก็ถือว่าเป็นประมาณนั้น สื่อก็วิจารณ์ไว้ประมาณนั้น ถือว่าเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของวงการวรรณกรรมไทย

มูม: อีก 3 ปีคิดไหมที่จะมาชิงรางวัลอีกรอบหนึ่ง

อันนี้คิดว่าไม่นะ อยากจะให้คนอื่นได้ แต่ถ้าเขียนนิยายหรือว่าเรื่องสั้นอาจจะส่ง นิยายก็ เขียนได้นิดหน่อย ผมไม่ได้ตั้งใจที่จะเขียนเพื่อจะส่งเอารางวัลหรอก คือผมตั้งใจจะเขียนอยู่แล้ว อย่างเล่มนี้ก็ไม่ได้เขียนเพื่อรางวัลหรอก เขียนเป็นงานปกติของเราอยู่แล้ว

มูม: จุดมุ่งหมายจริงๆ แล้ว งานที่เขียนออกมานี้ เพื่อบอกอะไรกับสังคม

ผมไม่ค่อยบอกกับสังคมหรอก ผมเขียนเพื่อตัวผมเองก่อน คือรับใช้ตัวผมเองแหละ แต่ถ้ามันจะเพื่อสังคมหรือไม่ ก็ไปดูที่ตัวงาน มันก็อยู่ในจิตสำนึกของผมนะ ถ้าผมมีจิตสำนึกที่ดีมันก็จะออกสู่สังคมเอง มันก็จะเป็นของสังคมก็ได้ จะกึ่งรับใช้สังคมก็ได้ แต่ว่าผมเองยืนยันว่าผมไม่ได้เขียนเพื่อรับใช้สังคม ก็คือรับใช้ตัวผมเองนั่นแหละ เป็นการบำบัดตัวเอง มันก็เป็นของมันเองโดยธรรมชาติ

มูม: เพราะฉะนั้นจุดประสงค์แรกก็คือ การเขียนเพื่อกล่อมเกลาคิดใจตัวเอง

ใช่ เพื่อกล่อมเกลาคิดใจตัวเอง เวลาเราเขียนมันก็ทำให้เราสบายใจ แล้วถ้ามันจะไปกล่อมเกลาคคนอื่นด้วย ก็ถือว่าเป็นผลพลอยได้ไป ถ้าข้างในเราใหญ่ ข้างในเรากว้าง มันก็จะออกมาเอง โดยที่เราไม่ต้องไปตักจิตเขียนเพื่อสังคม หมายถึงว่าพยายามอย่างยิ่งที่จะทำเพื่อสังคม มันเหมือนกับว่าเรา fake ใจ แต่ถ้ามันออกมาจากข้างในมันก็โดนสังคมเอง คนอ่านปุ๊บก็จะรู้สึกได้ว่าใช่ ผมว่าเอามาจากข้างในดีกว่า ให้ข้างในเป็นตัวกำหนดเรา ยิ่งการเขียนบทกวีก็สำคัญ ต้องมีอะไรอยู่ข้างในเรา จิตวิญญาณเราก็ต้องมี ไม่งั้นมันไม่กระตุกความคิดคนอื่นหรอก คือคนอ่านก็ไม่ได้โง่ คนอ่านก็มีอะไรบางอย่างที่พิเศษที่จะรู้สึกได้ ว่าอันนี้จริงใจไหม

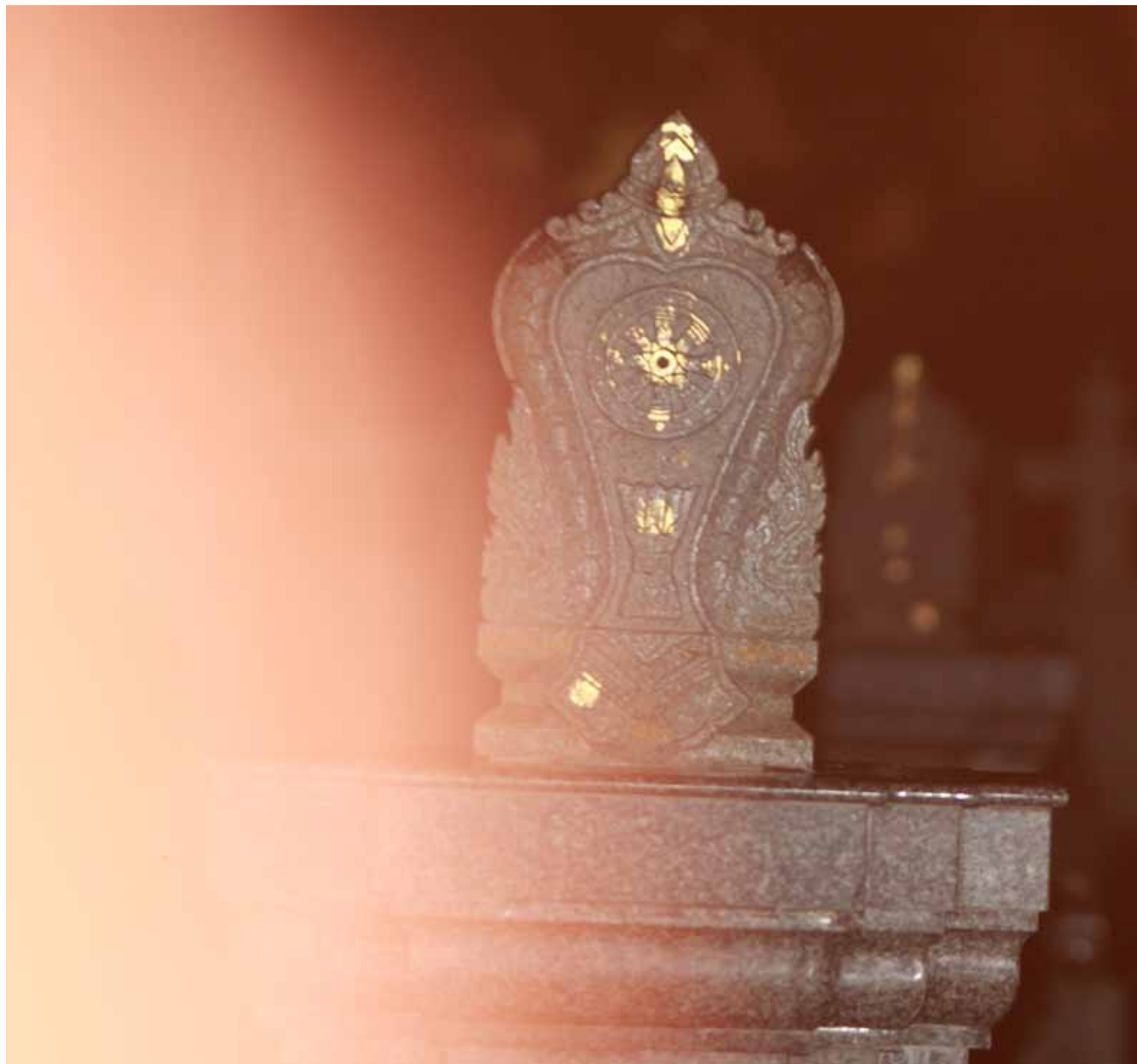
มูม: กลัวใจตัวเองไหม เกี่ยวกับลาภยศสรรเสริญ

ไม่กลัว เพราะเราวางไว้แล้วว่าเราจะอยู่กับมันยังไง มันก็เป็นเหมือนรางวัลหนึ่ง เปลี่ยนสถานะเราในด้านการยอมรับ แต่ตัวเราก็ไม่ได้รู้สึกตัวเองวิเศษหรือว่าพิเศษกว่าคนอื่น เพราะว่างานของผมถ้ามันดีก็ดีของมันอยู่แล้ว ถ้ามันไม่ดีมันก็ไม่ดีของมันอยู่แล้ว ก็แค่ถูกยกมาจากการคัดเลือก ซึ่งตัวผมเองก็ยังเหมือนเดิม คนอื่นจะรู้สึกยังไงก็เป็นเรื่องของคนอื่น ผมก็ไม่ได้รู้สึกว่าผมเก่งขึ้นนะ ผมก็ยังเท่าเดิม ผมต้องทำงานให้ดีกว่านี้ ผมต้องทำงานต่อไปในการเขียนงานที่ผมรัก จนกระทั่งตลอดชีวิต ผมก็จะเตือนตัวเองตลอดเวลา เราจะได้ไม่เหลิงว่าเราเก่งแล้ว ☺

“เรื่องกรรมนี้เป็นเรื่องของความจริง มนุษย์นั้นก็อยู่กับความจริง และหนีความจริงไปไม่พ้น แต่มนุษย์ก็ไม่ค่อยชอบนักที่จะเผชิญกับความจริง ทั้ง ๆ ที่ตัวจะต้องอยู่กับความจริงและอยู่ในความจริง ก็ยังพยายามสร้างสิ่งเคลือบแฝงมาทำให้รู้สึกว่ามีรสชาติ มีความสนุก เพลิดเพลินยิ่งขึ้น”

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต)

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผี

คือ

อะไร

กลางดึกคืนหนึ่งขณะที่กำลังคุยโทรศัพท์กับเพื่อนอย่างสบายๆ ปรากฏว่ามีเสียงหมาหอนดังมาจากหน้าบ้าน คุณนึกถึงอะไร และถ้าหากว่าคุณกำลังเข้าห้องน้ำอยู่ จู่ๆ ก็มีความรู้สึกเสียวามหลังต้นคอละ คุณนึกถึงอะไร โดยเฉพาะเวลาอยู่ในที่มืดๆ แม้แต่ในบ้านของตัวเอง ถ้าเห็นเงาแปลกๆ ขยับไปขยับมา รู้สึกไหมว่าหัวใจมันวูบวาบอย่างไม่ค่อยรู้สึกบ่อยนัก ขนแขนมันมักจะตั้งตรงยิ่งกว่าช่วงเวลาใดๆ ใครที่เจออาการทำนองนี้เข้ากับตัวเอง ส่วนใหญ่น่าจะนึกไปถึงผู้ที่ล่วงลับไปแล้วหรือเราเรียกกันว่า ‘ผี’ นั่นเอง

อิทธิพลหนึ่งผีทั้งของไทยและตะวันตกมีผลต่อความเข้าใจเรื่องผีของเรามาก เราจึงนึกถึงผีในลักษณะต่างๆ ทั้งมาแบบดี ๆ ที่มาเตือนเรื่องราวร้ายๆ ก่อนเหตุการณ์จะเกิดขึ้น แต่บางทีก็มาแบบชาดิสต์สุดโหด ตามหักคอกินเลือดเอาอย่างเดียวเลย ทำให้มีคนทีกลัวจนลนลานเมื่อได้ยินเรื่องผี โดยที่ไม่รู้ว่าจริงๆ แล้วผีคืออะไร

ผี น. สิ่งที่มีมนุษย์เชื่อว่าเป็นสภาพลึกลับ มองไม่เห็นตัว แต่อาจจะ ปรากฏเหมือนมีตัวตนได้อาจให้คุณหรือโทษได้ มีทั้งดี และร้าย เช่น ผีปู่ย่าตายาย ผีเรือน ผีท่า, เรียกคนที่ตายไปแล้ว (ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน)

แล้วเคยสงสัยกันบ้างไหมว่า ‘ผี’ มาจากไหน

ในทางพุทธศาสนานั้นเชื่อว่าเมื่อสัตว์ (ในที่นี้รวมถึงมีชีวิตทุกอย่างเว้นพืช) ตายแล้วต้องไปเกิดในภพภูมิใดภูมิหนึ่งทันที ไม่มีการรอคิวแต่อย่างใด โดยการที่จะไปเกิดในแต่ละที่นั้น ต้องขึ้นอยู่กับกรรมที่ทำมา และจะเกิดได้ใน 4 ลักษณะเท่านั้นคือ

เกิดในครรภ์ (ขลาพะชะ) เช่น มนุษย์ หมา แมว ที่ต้องอาศัยมดลูกเกิด

เกิดในไข่ (อณทะชะ) เช่น เป็ด ไก่ ภู ที่เกิดมาอยู่ในไข่ก่อน

เกิดในโคล (สังเสทชะ) เช่น พวกอมิบบ้า หรือเชื้อโรคต่างๆ ที่ไม่ต้องอาศัยพ่อแม่ก็แบ่งตัวเกิดได้

เกิดผุดขึ้น (โอปปาติกะ) เช่น พวกเปรต ลัตวันรก เทวดา ที่เกิดมาก็โตเต็มตัวเลย เกิดหรือตายก็ไม่มีร่างทิ้งเอาไว้

ผีที่เป็นข้อสงสัยของเราก็คืออยู่ในประเภทสุดท้ายนี้เอง โดยมีการแบ่งระดับของผีเอาไว้หลายแบบแล้วแต่ภพภูมิที่สัตว์เหล่านั้นอาศัยอยู่ซึ่งแยกออกเป็น 4 ภูมิ แต่ละภูมิก็มีแยกย่อยกันไปตามระดับของจิตใจ คือ

อบายภูมิ แปลว่า ภูมิที่ปราศจากความเจริญ 4 ภูมิ คือ นรก เดรัจฉาน เปรต อสุรกาย

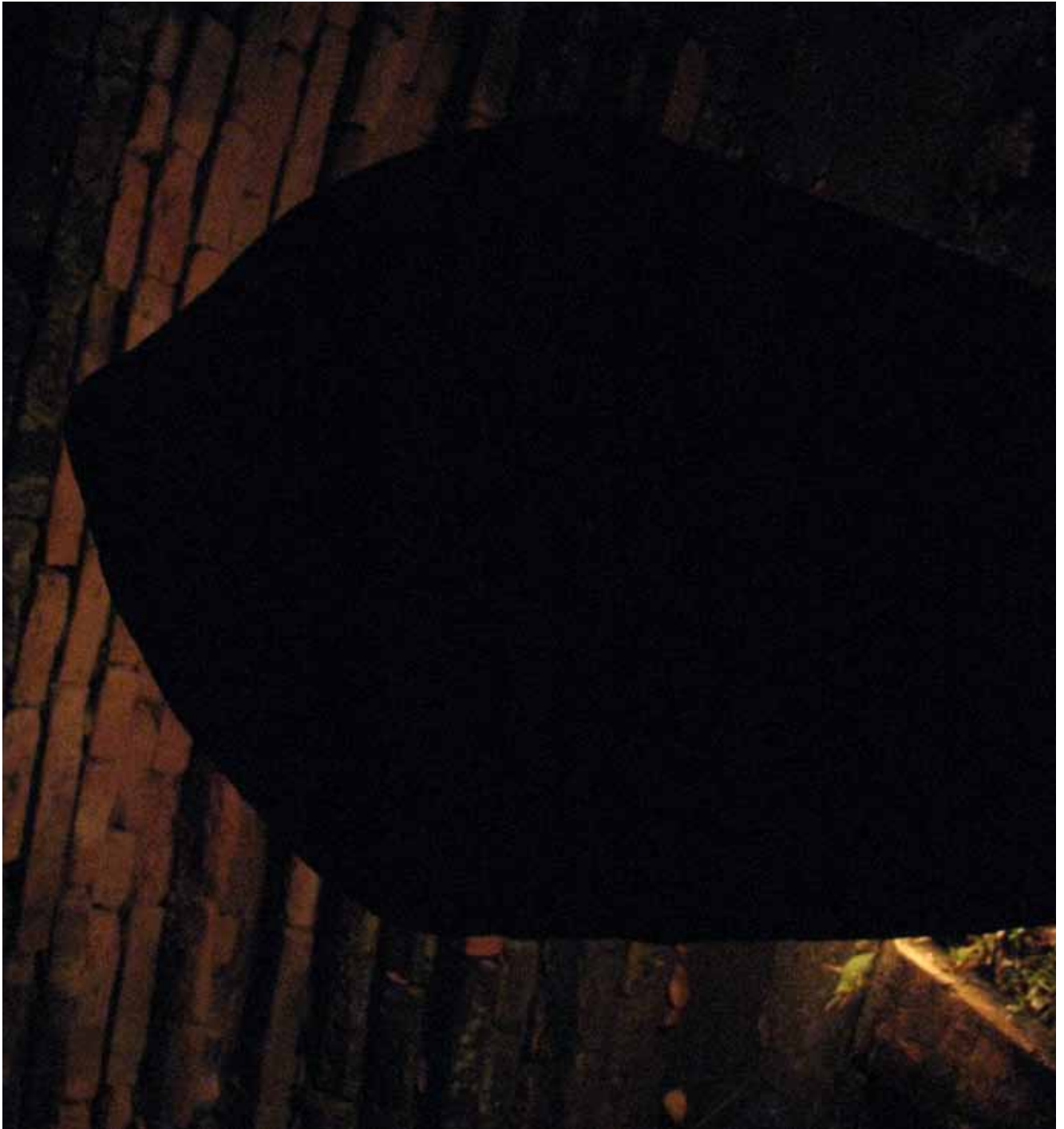
กามมฤตภูมิ แปลว่า ภูมิที่เป็นสุคติซึ่งยังเกี่ยวข้องกับกาม 7 ภูมิ คือ มนุษย์ และสวรรค์ชั้นต่างๆ มี จาตุมหาราชิกา

ดาวดึงส์ ยามา ดุสิต นิมมานรดี ปรินิมิตสวรรค์

รูปาวจรภูมิ แปลว่า ชั้นที่ท่องเที่ยวอยู่ในรูป หรือ รูปพรหม 16 ภูมิ ตามลำดับของสมาธิจิตขั้นรูปฌาน มี พรหมปาริสังขา พรหมปุโรหิต มหาพรหมา ปรีตตภา อัมปมาณาภา อาภัสสรา ปรีตตสุภา อัมปมาณสุภา สุกกิงหา อัสญญีสัตว์ อวิหา อดัมปา สุตัสสา สุตัสสี อกนิฏฐา

อรุปาวจรภูมิ แปลว่า ชั้นที่ท่องเที่ยวอยู่ในอรูป หรือ อรูปพรหม 4 ภูมิ ตามลำดับสมาธิจิตขั้นอรุปฌาน มี อากาสาณัญจายตนภูมิ วิญญานัญจายตนภูมิ อากิญจัญญายตนภูมิ เนวสัญญานาสัญญายตนภูมิ

ซึ่งในที่นี้ทั้งหมดในบางที่จะเรียกแบบละเอียดยว่า วัฏฏะสงสาร 31 ภูมิ ซึ่งแต่ละภูมิก็จะพบเจอความสุขความทุกข์ที่แตกต่างกันไปตามแต่สิ่งที่ตนได้ทำมา แน่แน่นอนว่าภพภูมิ ที่ต่ำกว่าย่อมได้รับความทุกข์ทรมานมากกว่าความสุข

ถ้าหากเป็นผู้มีจิตใจโหดเหี้ยม เห็นอะไรก็ทำร้ายก็ฆ่า มีโทสะหรือความโกรธประทุบจิตใจก็ต้องไปเคลียร์กันที่ นรกภูมิ ที่มีถึง 457 ชุมนั่นเอง โดยแบ่งเป็น มหานรก 8 ชุม อสุสัทนรก 128ชุม ยมโลกนรก 320 ชุม

โลกันตนรก 1 ชุม ซึ่งแต่ละชุมก็มีการทรมานที่แสนสาหัสตลอดเวลา จนหมดอายุขัยในนรกนั้นๆ ฉะนั้นที่เราคิดกันไปว่า ผีต้องมาจากนรกนั้นขอยืนยันว่าไม่ใช่ เพราะผู้ที่อยู่ในนรกนั้นไม่สามารถขอเวลาว่างออกมาเยี่ยมเยียนผู้ใดได้จนกว่าจะหมดอายุขัยในนรกแน่นอน จึงต้องแะมาดูที่ภูมิต่อไป คือ

ภพภูมิแห่งเปรต หรือ ปิตติวิสัยภูมิ แปลว่า โลกที่อยู่ของสัตว์ผู้ห่างไกลจากความสุข การที่จะไปเกิดเป็นเปรตได้นั้น เกิดจากความโลภเป็นตัวนำ ไม่ว่าจะทำบุญสร้างวัด ทำทานมามากมายเท่าไร ถ้าใจยังไม่บริสุทธิ์แล้วก็ได้เกิดเป็นเปรตบ้างอยู่ดี โดยเปรตนั้นมีลักษณะคือ 'หิว' (อาหาร) ตลอดเวลา (กรุณาอย่าหันไปมองคนข้างๆ) แต่การที่หิวตลอดเวลา ไม่ได้หมายความว่าไม่มีอะไรเลย เปรตบางพวกก็มีอิทธิฤทธิ์ บางพวกก็มีวิมานสวยงาม เพราะได้ทำกรรมดีเตรียมไว้มาก แต่ไม่ได้ฝึกจิตใจของตัวเอง ทำให้จิตใจตกต่ำสุดท้ายกลายเป็นเปรต คอยถามหาอาหารอยู่ร่ำไป

อีกภูมิหนึ่งใกล้กับเปรตก็คือ อสุรกายภูมิ แปลว่า โลกที่อยู่ของสัตว์ซึ่งปราศจากความร่าเริงสนุกสนาน การจะไปเกิดในภพภูมินี้ได้ ก็คล้ายกับที่จะไปเป็นเปรต คือต้องมีความโลภมีความอิจฉาริษยาเป็นตัวนำ อสุรกายนั้นจะมีความกระหายน้ำอยู่ตลอดเวลา เพราะเป็นภพภูมิที่ไม่ได้ดื่มน้ำ จนบางครั้งก็มาขอให้กรวดน้ำให้ หรือ บางทีจะมีเรื่องของยักษ์ที่อาศัยอยู่ในน้ำ (แต่ก็ดื่มไม่ได้) คอยมาคนที่มาใช้น้ำในบ่อ

เปรตและอสุรกายนั้น เป็นภพภูมิที่สามารถทำอันตรายแก่เราได้ด้วย เนื่องจากบางชนิดได้บำเพ็ญเพียรมานาน จึงมีความสามารถที่จะเข้าถึง หรือ ทำร้ายผู้ที่ผ่านไปมาได้เช่นกัน (แต่คงไม่ถี่ลามากเหมือนในหนังผีแน่นอน) และเมื่อได้สะสมกรรมไม่ดีเพิ่มแล้ว ก็กลับไปนรกต่อ

แต่เพียงเท่านั้นยังไม่ถือว่าหมด เพราะสิ่งที่เราเรียกเป็นผีนั้นกว้างกว่านี้ โดยไม่นับรวมผีเสื้อและผีต่างๆ นานาที่ใช้เรียก สัตว์ และมนุษย์ แล้วยังมีเทวดาด้วย

ประเภทของเทวดาหรือเทพนั้นก็มีหลากหลายทั้งดีและไม่ดี แต่ทั้งหมดนั้นถือกำเนิดจากความดีเป็นจุดเริ่มทั้งสิ้น และมีระดับของเทวดาที่ไม่เท่ากันอีกด้วย การจะไปเป็นเทพได้นั้นต้องเริ่มจากการให้ทานรักษาศีล ให้มากกว่าการทำบาป มีการฝึกจิตใจให้โปร่งโล่งบ้าง มีสติ ไม่เดือดดาล มีศรัทธาในความดีงาม มีความเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา หวังประโยชน์เพื่อผู้อื่นมากกว่าแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน

โดยภพภูมิของเทวดา ในกลุ่มกามมฤคิณีนั่น แบ่งเป็นสวรรค์ 6 ชั้น ที่แบ่งกันตามคุณงามความดีที่ได้ทำ และระดับจิตใจที่สูงขึ้นเรื่อยๆ จนไปถึงขั้นที่สูงมากขึ้นในการฝึกฝนจิตใจให้สงบ คือไปถึงขั้นที่มีสมาธิเป็นฌานจิต เมื่อทำได้แบบนั้นก็ทำให้เป็นเหตุให้ไปเกิดเป็นเทวดาชั้นสูงที่เรียกว่า ‘พรหม’ ได้ และพรหมนี้ก็มีคุณละเอียดของจิตที่ไม่เหมือนกัน เป็นรูปพรหมและอรูปพรหม ซึ่งรูปพรหมนั้นเรายังจัดว่าเป็น ‘ผี’ ชนิดหนึ่งอยู่ เพราะสามารถมาให้เห็นตัวได้ และในบางครั้งก็มาช่วยแนะนำผู้ที่ทำดีอยู่แล้วแต่กลับไปหลงผิดก็มี แต่ก็ถือว่ายังสามารถพบได้อยู่ ไม่เหมือนอรูปพรหมที่ไม่สามารถสัมผัสถึงการมีอยู่ได้เลย

แต่ถึงเทวดาทั้งหลายจะเกิดมาได้จากความดีก็ตาม ก็มีวันที่จะต้องจุติ (แปลว่า ตาย) เหมือนกัน และเหตุที่จะทำให้เทวดาตกสวรรค์ หรือตายได้นั้นมีอยู่ด้วยกัน 4 ประการคือ

เพราะสิ้นอายุ คือ เป็นไปตามอายุของสวรรค์ชั้นนั้นๆ แบบเดียวกับรถที่พอหมดเวลาก็ออก เปรียบเหมือนกับไปร้านอินเทอร์เน็ต หมดเวลาก็ต้องออกจากร้าน ขอตั้งต้นอยู่ต่อไม่ได้ เพราะร้านจะปิดแล้ว

เพราะสิ้นบุญ คือ เทวดาบางองค์ทำบุญไว้น้อย เมื่อมาเกิดเป็นเทวดาเลยอยู่ได้ไม่นาน แล้วอาจจะต้องไปลงนรกหรือภูมิอื่นต่อ เปรียบเหมือนไปร้านอินเทอร์เน็ต (อีกแล้ว) แต่มีเงินน้อย เข้าไปได้เดียวเดียวก็ต้องออก เพราะอดอาหาร คือ ถึงแม้เทวดาจะอัมทิพย์ก็ตาม แต่ถ้าไม่ได้บริโภคอาหารทิพย์นั้น ก็ทำให้ตายได้เหมือนกัน เพราะความเพลิดเพลินในสวรรค์ ก็อาจทำให้เทวดา ‘ลืม’ กินอาหารได้เช่นเดียวกัน เปรียบกลับมาหาร้านอินเทอร์เน็ตร้านเดิม ที่คนมาใช้งานเพลินลืมต่อชั่วโมง หมดเวลาอย่างรวดเร็วเพราะมีคนจองต่อแล้ว ตายเพราะโกรธ คือ อิจจาวิชาเพื่อนเทวดาบ้าง รังเกียจเพื่อนเทวดาบ้าง จนความโกรธมาทำให้ใจของเทวดาต้องแตกสลายไป เปรียบกลับมาหาร้านอินเทอร์เน็ตร้านนั้น ที่ไปใช้บริการอยู่เป็นประจำ วันดี คืนดีเข้าไปเจอคนรักอยู่กับคนอื่น จิตใจทนไม่ไหวต้องจากร้านไป

พอจุติแล้วก็จะไปตามบุญตามกรรมที่หลงเหลือเอาไว้ นั่นเองบ้าง ก็ไปต่อคิวในนรก บ้างก็มาเป็นเปรต เป็นอสุรกาย เดรัจฉาน มนุษย์ เทวดา รูปพรหม อรูปพรหม กลับไปกลับมาอย่างนี้ตลอด ไม่มีที่สิ้นสุด วนเวียนอยู่ในภพภูมิทั้ง 31 แบบนี้ไปเรื่อยๆ

แต่พระพุทธเจ้าได้ทรงค้นพบทางออกจากภูมิทั้งหลายนี้ ด้วยการพบภูมิอีกภูมิหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า โลกุตระภูมิ เป็นภูมิที่เหนือโลกขึ้นไป ไม่กลับมาอีก จบแล้วจบเลยไม่ต้องไปต่อที่ไหน ที่ชาวพุทธเราเรียกว่า นิพพาน ซึ่งเป็นสภาพที่ไม่ถูกดึงจากกิเลสและอารมณ์ใดๆ อีก ไม่วนเวียนในภูมิใดๆ อีก เป็นอิสระโดยสมบูรณ์ ในขณะเดียวกัน หากกลับมานึกถึงผี พุทธศาสนาไม่เคยปฏิเสธว่าโลกนี้ไม่มีผี กลับยืนยันเสียอีกว่ามีผีแน่ๆ แถมแยกชนิดให้ด้วย แต่พระพุทธศาสนาสอนให้ลองพิจารณาดูให้ดีๆ หากผีมาแล้วมีฤทธิ์มากพอที่จะหักคอเราได้ แล้วเราจะทำอะไรได้ บางทีเราอาจจะกลัวความตายมากกว่ากลัวผีก็ได้ แล้วมีใครบ้างที่ไม่ตาย คนทุกคนเดินหน้าไปสู่ความตายทั้งนั้น ตายแล้วก็เกิด เกิดแล้วก็ตาย เป็นเรื่องธรรมดาที่ต้องผ่านมาและก็ผ่านไป การกลัวความตายนั่น แท้จริงแล้วเรากลัวอะไร ความความเจ็บปวดขณะตาย กลัวพลัดพรากจากคนรัก กลัวเพราะไม่รู้ว่าจะต่อไปจะไปไหน เหมือนย้ายที่อยู่แล้วยังไม่คุ้นเคยหรือเปล่า หรือกลัวที่จะต้องไปอยู่ในนรก เพราะไม่แน่ใจในความดีของตัวเองบางทีเรา ก็ตอบไม่ได้

แต่ทว่า.....แทนที่จะกลัวผี กลัวบาปกันก่อนดีกว่าไหม ☺

HOME MART

ตั้งห้วงเชิง

Home Mart ที่ในที่สุดก็อยู่ในอำเภอแม่ริม แลส่งมอบสินค้าวัสดุก่อสร้างตรงจากรัฐกันสมัย

บริการด้วยใจ รู้จริงเรื่องวัสดุก่อสร้าง

NEUSTILE
NEW STYLE OF ROOF TILE

NEUSTILE... หลังคาที่มีดีไซน์

กระเบื้องเรียบรูปลักษณะใหม่ ก็ให้พื้นหลังคาเรียบ
สวยเรียบอย่างมีดีไซน์ ลงตัวกับบ้านและอาคารสไตล์โมเดิร์น

Roofing Center

ดูแลทุกส่วนของหลังคาบ้าน
โดยช่างผู้ชำนาญการ
บริการให้คำปรึกษา
และออกแบบประมาณการ
รับเหมาติดตั้ง

ต้องการปรึกษาเรื่องบ้าน.... ปรึกษา โอมมาร์ท ตั้ง ห่วง เชิง (แม่ริม)

209 ม. 1 ต.เชียงใหม่ - ฟาง ต.แม่ริม อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่ 50180

เปิดบริการ จันทร์-เสาร์ เวลา 8.00 น.-17.30 น.

โทร. 0-5329-7029, 0-5329-8616 แฟกซ์ 0-5386-0246 E-mail: tonghoun@cdc.ji-net.com

อ.วราภรณ์ vs. พระมหาสุกัณ

ความเชื่อเรื่องกรรม
ล้าสมัย จริงหรือ

ปัจจุบัน ‘กรรม’ เป็นหัวข้อที่ถูกยกมาอ้างในความไม่ดีที่เกิดขึ้นในสังคมอยู่ตลอดเวลา และที่หนักหนากว่านั้นก็คือ ในหลายๆ สังคมคนทุกคนพร้อมที่จะปล่อยให้ผู้อื่นถูกเบียดเบียน โดยอ้างว่า “เป็นกรรม” ของคนนั้นๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่มาจากอดีตชาติเสียมาก จนหลายคนเอือมระอา กับ “ภาวะกรรมจำยอม” นี้แล้ว คู่ VS. ฉบับนี้จึงมี อาจารย์วราภรณ์ แซ่มสนิท จากศูนย์สิทธิมนุษยชนศึกษาและการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้ตั้งคำถามในเรื่องระหว่างกรรม กับสิทธิ แลกเปลี่ยนทัศนคติกับ พระมหาสุกัณ สุขาโต พระนักปฏิบัติ วิทยากรอบรมค่ายคุณธรรมจากวัดลานนาบุญ ในเรื่องความสำคัญของการเชื่อเรื่องกรรม ว่าเป็นประโยชน์หรือว่าล้าสมัยกันแน่

อ.วราภรณ์: โดยส่วนตัวแล้วไม่ค่อยได้คิดเรื่องกรรม เพราะว่าโดยพื้นฐานครอบครัวไม่ได้ถือศาสนาพุทธ มาจากครอบครัวที่เป็นคาทอลิก (นิกายหนึ่งของคริสต์) ตอนหลังสนใจคำสอนของศาสนาพุทธ ก็มาอ่านงานท่านพุทธทาส เรื่องชีวิตหลังความตาย จะไม่ค่อยได้คิดถึง เพราะชาติที่แล้วเป็นอะไรเราก็ไม่มีทางรู้ แล้วจะไม่สนใจตั้งคำถามกับชาติที่แล้วกับชาติหน้า จะสนใจว่าชาตินี้เราจะทำอะไรมากกว่า

พระมหาสุกัณ: เดียวนี้คนส่วนใหญ่จะเข้าใจว่า ถ้าประสบเคราะห์ร้าย บางทีทำอะไรไปไม่ประสบความสำเร็จ สุขภาพไม่ดีก็บ่นเรื่องกรรม สงสัยชาติที่แล้วทำอะไรมาไม่ดี บางคนไปแก้กรรม ไปปล่อยควาย ปล่อยปลา เลยอยากจะพูดเรื่องกรรมให้เข้าใจง่ายๆ สำหรับคนรุ่นใหม่ กรรมมันมีอยู่สองอย่าง กรรมในภพที่แล้วกับภพนี้ ในศาสนาท่านสนใจกรรมในภพนี้ มันมีส่วนเกี่ยวข้องกันถึงภพหน้า เด็กจะชอบถามว่า มันมีเทวชาตินี้หน้า? เรื่องภพภูมิข้างหน้า หรือภพภูมิในอดีต ยิ่งพอถึงยุครุ่นใหม่กลับมามองว่าเป็นเรื่องมงาย แล้วทีนี้อาตมาอยากจะถามโยม ถ้าเราเชื่อเรื่องกรรม เรื่องภพนี้ ภพหน้า มันจะผิดไหม หรือมันจะทำให้จริยธรรมคุณดีขึ้น หรือส่งเสริมปัญญาคุณให้ดีขึ้นหรือยัง

อ.วราภรณ์: ถ้าจะถามว่ามันเป็นประโยชน์หรือเปล่า ในการที่จะการคิดถึงหรือเชื่อมั่นก็เป็นเรื่องหนึ่ง แต่กับการที่ฝังจมอยู่กับการครุ่นคิดที่เราเป็นอยู่ทุกวันนี้ เพราะเราทำอะไรในชาติที่แล้ว หรือว่าทำอะไรแล้วกังวลว่า ชาติหน้าจะได้รับผล มันก็จะเป็นประเด็นที่เกี่ยวกับเรื่องความไม่เท่าเทียม ความไม่เสมอภาคที่มันปรากฏอยู่ในสังคม เราารู้สึกว่าหลายเรื่องมันเป็นผลมาจากหลายโครงสร้าง เช่น คนที่เกิดมามีร่างกายพิการ และเกิดในสังคมที่โครงสร้างมีความใส่ใจในผู้พิการ มีการสร้างสาธารณูปโภคต่างๆ ที่จะช่วยให้คนพิการเข้าถึงบริการ มีชีวิตที่ใกล้เคียงความเป็นปกติมากที่สุด อันนั้นก็กรณีหนึ่ง แต่ถ้าเกิดมาเป็นคนพิการในบางประเทศที่ไม่ใส่ใจในคนพิการ แล้วก็ไม่มีระบบที่จะเอื้อให้เขามีชีวิตที่ใกล้เคียงคนปกติ ขณะเดียวกันยังซ้ำร้าย ถ้าเป็นสังคมที่อธิบายว่า มันเป็นกรรมมาจากชาติที่แล้ว การเกิดมาเป็นคนพิการมันมีผลมาจากกรรม สังคมก็ไม่ต้องไปสนใจอะไรมาก ก็มันเป็นไปเช่นนั้นเอง เป็นไปตามกรรมใช่ไหม มันมีความรู้สึกว่า วิธีคิดในชุดนี้ มันไม่ได้ช่วยให้เราเห็นภาพของปัญหาในเชิงโครงสร้าง แล้วก็ไม่ได้อะไรให้คนในสังคมคิดว่า เราจะต้องเอื้อเฟื้อกับคนที่ด้อยโอกาสในสังคม ขณะเดียวกันทำไมเป็นคนพิการเหมือนกัน แต่ไปเกิดในสังคมที่เขาเอื้อเฟื้อใส่ใจดูแล เขาก็มีชีวิตที่ดีขึ้นได้ เพราะฉะนั้นวิธีคิดเรื่องกรรมแบบนี้ โดยส่วนตัวคิดว่ามันไปตัดกระแสความคิดในเรื่องโครงสร้างที่จะปรับปรุงโครงสร้างสังคมยังไง ถึงจะช่วยเหลือคนพวกนี้ ช่วยให้ชีวิตเขามีชีวิตใกล้เคียงกับคนปกติหรือว่าเหมือนกับคนปกติ ซึ่งเรามองว่าอันนั้นคือชีวิตที่เป็นธรรม คือสังคมที่เป็นธรรม

พระมหาสุกัณ: เจริญพร ทีนี้มาย้อนถึงเรื่องกรรม ภพนี้กับภพที่แล้ว หลักศาสนาท่านไม่ได้ให้หนักถึงกรรมในอดีตนั้นมากนัก สมมติว่าคุณเกิดมาพิการพิการ คุณได้รับความเมตตาจากคนอื่น ถือว่าในอดีตชาติคุณยังมีกรรมติดอยู่นะ แล้วก็อีกคนหนึ่งที่จะพยายาม

แม่ด่าลูก แม่คนนั้นก็มีจิตใจ
เมตตาเช่นกัน ไม่ถือว่าเป็นบาป
เพราะไม่รู้จะอธิบายยังไงให้เข้าใจ
ก็เลยใช้หลักของบาปบุญชั่วลูก
ชั่วหลานให้มันมีที่ยำเกรง

มันจะดีไหมถ้าเราสอนเด็ก
ตั้งแต่ต้น โดยใช้ระบบให้เขาคิด
ซึ่งน้ำหนักดีไม่ดีเพราะอะไร แทนที่จะพูด
ว่าเป็นบาปแล้วให้กลัว

ช่วยเหลือตนเอง ไม่ใช่เป็นภาระกับคนอื่น คนที่เข้าไปช่วยก็รู้สึกว่ายากช่วย เพราะว่าคุณสร้างกรรมดี คุณมีความพยายาม ไม่ท้อแท้ อย่างเราเห็นคนพิการมาขอทาน บางคนไม่ขอทานเฉยๆ เขามาร้องร่ำทำเพลงเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยน มีจิตความสามารถ มาแสดงให้เห็น นี่ละคือกรรมที่เขาทำ บางคนก็เป็นคนพิการแต่มีความพยายามเรียนเหมือนกับเด็กปกติ ไม่ได้สร้างภาระให้กับคนอื่น เรามองเห็นแล้ว เราอยากช่วย นี่แหละกรรมที่เขาทำในชาตินี้ เขาได้งานดี เขามีคนรัก เพราะเขาไม่ท้อแท้ ถึงอดีตชาติทำให้เขาเป็นคนแบบนี้ แต่ปัจจุบันเขาก็ยังต้องสร้างความดี แต่คนเราต้องมีที่ยึดเกาะ ตัวกระตุ้น เหมือนคำสอนโบราณว่าโบราณ พ่อแม่ ปู่ย่า ตายายสอนเด็กบางทีเขาไม่เข้าใจ อย่าทำนะไม่ดี เขาไม่รู้หรอกว่าไม่ดียังไง แต่ถ้าห้ามแล้วบอกว่า อย่านะเป็นบาป เด็กจะตกใจนะ จะไม่กล้าทำ ปัญหาตรงนี้อาตมามองว่า ถ้าเขายึดเกาะแล้วเขาจะสร้างความดีเอง และเมื่อถึงเวลาพอโตขึ้น เราจะพูดเรื่องบาปให้น้อยลง พูดถึงเหตุผลให้มากขึ้น อันนี้แหละให้ปัญญา ที่นี้การที่จะพัฒนากรรมดี เอากรรมนั้นมาเป็นตัวพัฒนาเรา ทำให้เขากล้าที่จะทำความดีแล้วมีความภูมิใจ

อ.วราภรณ์: จะเห็นต่างจากหลวงพี่ตรงที่พูดถึงคนพิการว่า ไม่ต้องไปพูดถึงกรรมชาติที่แล้วก็ได้ พูดถึงกรรมชาตินี้ว่า ถ้าเขาทำดี ดันร่นเรียนหนังสือ ทำงานทำก็จะมีคนสนับสนุน คนก็อยากจะช่วย เพราะว่าจากรู้สึกว่าเป็นกรรมดีใช่ไหมคะ มีความรู้สึกว่ามันอย่างนั้นก็ไม่ผิด แต่ว่ามองอย่างนั้นมันเหมือนไปมองที่ปัจเจกกว่า คุณก็ต้องดันร่น หาทางเรียนหนังสือให้สูงๆ อาจจะต้องตั้งใจเรียนมากกว่าเด็กทั่วไปด้วยซ้ำ เพราะว่าโอกาสเขาน้อยกว่า เหมือนเราคาดหวังกับเขามาก ในขณะที่ถ้าเรามองอีกด้านหนึ่งในเชิงโครงสร้าง สังคมมันมีอะไรที่เอื้อให้เขาซึ่งมีข้อที่พร่องไปกว่าคนอื่น ทำยังไงที่จะช่วยเติม ช่วยดัน เป็นฐานขึ้นมาให้เท่ากับคนอื่น ทำไมเราไม่มองเชิงโครงสร้างว่า เรื่องสังคมมันต้องช่วยคนพวกนี้ ช่วยเสริมฐานให้เขาเท่าเทียม หรือเท่าคนทั่วไป เมื่อสังคมได้ทำดังนั้นแล้ว จึงค่อยบอกว่า คุณได้แล้วเท่ากับคนอื่น คุณจงพยายาม ถ้าคุณไม่พยายามก็ช่วยไม่ได้แล้ว มันน่าจะดีกว่า สังคมที่ไม่ช่วยเหลือในการที่จะเอื้อให้คนมีฐานที่เท่ากัน ก็เป็นกรรมอย่างหนึ่งที่จะต้องมียุติต่อสังคม

พระมหาสุกัญ: ศาสนาท่านก็พูดถึงเรื่องการสงเคราะห์ ซึ่งมันก็ขึ้นอยู่กับตัวคนเลยนะ แต่ละที่มันไม่เหมือนกัน สังคมมันไม่มีความเท่าเทียม ถึงคุณจะจัดระบบไหนมันก็ไม่มีความเท่าเทียม ถึงประเทศไหนที่เขาเจริญแล้วก็ไม่มีความเท่าเทียม ถ้าจะให้ถึงมาตรฐานสิทธิ เสรี ที่กำลังมองหาความเท่าเทียม มันเถียงกันทั่วโลก มนุษย์มีอะไรที่เท่าเทียมกัน อย่างเรื่องครอบครัว โยมารู้สึกน้อยใจไหม ทำไมบางทีพี่ได้เราไม่ได้

อ.วราภรณ์: ไม่ค่อยรู้สึก (หัวเราะ) ไม่ค่อยได้เจอค่ะ

พระมหาสุกฤษฎ: ถ้าพูดทางศาสนาท่านเรียกว่าหลักของอจินไตย อจินไตยมีอยู่ 4 ข้อ พุทธวิสัย ฌานวิสัย กรรมวิปากะ แล้วก็โลกจินตา ความเป็นไปของโลก ทำไมคนนี้เป็นแบบนี้ ทำไมสังคมจึงไม่เท่าเทียมกัน ทำไมสังคมไม่ช่วยเหลือคนเหล่านี้ให้เขาพร้อมเมื่อเขาพร้อมแล้ว เขาจะได้พัฒนา แต่พุทธศาสนาควรพูดถึงการฝึกตนนะ เมื่อเราฝึกแล้วใครๆ เขาก็อยากจะช่วย พุทธศาสนาบอกว่าฝึกตนก่อน ช่วยตนเองก่อน ทุกอย่างจะสมบูรณ์ ทุกอย่างจะเกิดขึ้น มีสิ่งดีๆ ที่ตามมา

อ.วราภรณ์: คิดว่าเห็นด้วยกับพระอาจารย์เกี่ยวกับที่บอกว่า คนต้องฝึกตน ต้องช่วยตนเอง แต่กำลังคิดว่า สังคมต้องมีความเอื้อเพื่อให้กับคนที่เขามีโอกาสน้อยกว่าในสังคม ไม่ได้ส่งเสริมให้คนไม่พึ่งตนเองนะคะ เราอาจจะมองมุมที่ต่างกัน คือเนื่องจาก

ทำงานในเรื่องสิทธิมนุษยชน ก็อดไม่ได้ที่จะมองจากมุมนั้นว่า สังคมมันควรจะมีความฐานขั้นต่ำ ควรจะมีหลักประกัน สิ่งที่เป็นสำหรับการมีชีวิตขั้นพื้นฐาน มันไม่ใช่สิ่งที่รอว่า เมื่อไหร่มีใครเมตตาแล้วก็ให้ มันคือสิ่งที่สังคมควรจะช่วยกันดูว่า มีใครที่ตกต่ำไปกว่าขั้นพื้นฐานที่มนุษย์พึงจะเป็น สังคมมีหน้าที่ รัฐมีหน้าที่ที่จะต้องดูแลคนที่เขาโอกาสน้อยกว่าในสังคมด้วย ไม่ใช่เป็นเรื่องแค่ความเมตตาว่า จะให้หรือไม่ให้ตามใจผู้ให้

พระมหาสุกัณ: เพราะฉะนั้นไม่อยากจะให้ได้มาด้วยความเมตตาใช่ไหม

อ.วราภรณ์: ไม่อยากจะให้ได้มาด้วยความสงสาร และขึ้นกับผู้ให้ว่าจะให้หรือไม่ให้ ผู้ที่มีมากกว่าว่าจะให้หรือไม่ให้ คือกำลังพูดถึงเรื่องการสร้างหลักประกันพื้นฐานบางอย่าง จะมองกรรมในระดับสังคมมากกว่า คือถ้าเราเชื่อเรื่องกรรมว่า การกระทำหนึ่งจะต้องส่งผลบางอย่าง ถ้าสังคมเป็นสังคมที่คนมีจิตใจเมตตา นี่อาจจะเป็นพื้นฐาน แต่ว่าขณะเดียวกันไม่ใช่เมตตาเฉยๆ แต่พยายามสร้างระบบบางอย่างที่จะเป็นหลักประกันพื้นฐานที่จะช่วยคนในสังคม อาจจะไม่สามารถพูดได้ 100% ว่าทุกคนในแผ่นดินนี้ที่ด้อยโอกาสจะต้องได้รับ แต่ว่าอย่างน้อยมีความพยายามที่จะทำ

พระมหาสุกัณ: ในมงคลสูตรท่านพูดถึงเรื่องเมตตา แม่ด่าลูก แม่คนนั้นก็จิตใจเมตตาเช่นกัน ไม่ถือว่าเป็นบาปนะ เพราะไม่รู้จะอธิบายยังไงให้เข้าใจ ก็เลยใช้หลักของบาปบุญชุลูกชุลหลานให้มันมีที่ยาเกรง ถ้าเราไม่มีที่ยาเกรงเลย ลำบากนะ สังคมจะไม่มีอะไรเกรงกลัว หิริ (ความละอายใจ) จะไม่ได้นำมาใช้เลย

อ.วราภรณ์: คิดใจที่ท่านพูดถึงเรื่องการสอนเด็กให้กลัวไว้ก่อน ขอบค้ำที่ท่านพูดที่บอกว่าให้มีที่ยาเกรง คนเราเกิดมาควรจะได้รับ การกล่อมเกลาคิดใจให้เป็นผู้ที่มีความอ่อนน้อม เห็นด้วยค่ะ แต่ว่ากำลังคิดว่า มันจะดีไหมถ้าเราสอนเด็กตั้งแต่ต้น โดยใช้ระบบให้เขาคิดขังน้ำหนักดีไม่ได้เพราะอะไร แทนที่จะพูดว่าเป็นบาปแล้วให้กลัว เพราะถ้าเราบอกว่าบาป เราไม่ค่อยได้อธิบายต่อ มันง่ายกับผู้ใหญ่ใช่ไหม แต่ถ้าเราบอกว่าเพราะอะไร รอบแรก รอบต่อไปก็อาจจะยังไม่ฟัง อาจจะเป็นรอบที่สามที่สี่ หมายถึงว่าต้องมีมาตรการอื่นในการช่วย เช่นว่า ถ้าทำอย่างนี้แล้วจะไม่ได้กินขนมนะ คือวิธีการมันจะยากหน่อย แต่มันคล้ายๆ กับว่าปูพื้นฐานการคิดด้วยปัญญาให้เขาคิด พอโตขึ้นมาจะไปทำอะไรแม้ไม่มีคนเห็น เขาก็จะรู้จักประเมินแล้วก็ยังขังใจ ความยับยั้งชั่งใจมันก็มีมาเอง ไม่ต้องอาศัยความกลัว ถ้าเราสอนด้วยปัญญามาตั้งแต่ต้น มันจะน่าจะได้ผลอย่างเดียวกัน

พระมหาสุกัณ: การสอนให้เกิดความยำเกรงมันจะเข้าสู่ระบบปัญญา คือศรัทธามั่นถือปัญญา บางทีอยู่บ้านนอกถ้าพูดถึงบาปนี่กลัวนะ หรือคนไหนพ่อแม่พูดถึงผี ลูกหลานแทนที่จะไปเที่ยวกลางคากลางคืนก็ไม่กล้าแล้ว กินนอนหลับสบายอยู่ที่บ้านไม่กล้าออกไปเที่ยวเพราะกลัวผี

อ.วราภรณ์: แต่ถ้าเขาไปกันหลายคน ไม่กลัวผี ก็หยุดไม่ได้อยู่ดี (หัวเราะ)

พระมหาสุกัณ: วิธีการสอนที่ดีที่สุดก็คือการให้ปัญญา แต่คนสมัยก่อนหรือว่าผู้เฒ่าผู้แก่อยู่กับลูกหลานไม่ไหว เขาก็เลยพูดให้เกิดความ

ไม่เข้าใจ มันยากที่บางคนจะเข้าใจบางคนก็ไม่เข้าใจ ระดับของสติปัญญามันไม่เท่ากัน พูดแล้วมันต้องมีตัวอย่าง เวลาสอนลูกสอนหลาน การใช้ปัญญาอย่างเดียวมันไม่พอ บอกเหตุบอกผลบางครั้งมันไม่ฟัง มันต้องมีการชู้ด้วย นักมวยบางทีมันจะแพ้ มันก็ต้องมีการปลุกเร้า คือพูดง่ายๆ ก็คือชู้ ถ้าแพ้เนี่ยอายนะ กลับบ้านไม่ได้นะ แล้วก็รักษาคำสอน การทำดีว่าเราทำกรรมดี สิ่งดีๆ ก็จะตามมา เริ่มจากจิตใจที่ดี พูดถึงเรื่องกรรมในชาตินี้ อย่าไปคุยถึงภพอื่นชาติอื่น พูดถึงชาติปัจจุบันนี้แหละ สิ่งที่เราทำในชาตินี้ มันก็ส่งถึงมาในยุคนี้นะ ฉะนั้นสมควรแล้วที่เราจะมาพูดถึงเรื่องกรรมดี การทำดีเริ่มได้ที่ตัวเอง ไม่ต้องให้ใครบอก ไม่ต้องให้ใครเตือน

อ.วราภรณ์: อย่างที่ท่านพูดมาก็ท่านพูดถึงกรรมปัจจุบัน ซึ่งก็เห็นด้วย การทำงานในเรื่องพระพุทธศาสนาในสังคมไทย จุดที่ควรจะต้องยืนยัน คือการสร้าง ความเข้าใจในเรื่องกรรมในชุดที่ถูกต้อง ว่ากรรมคือการกระทำ จะมีผลอย่างไรอย่างหนึ่ง ถ้าอยากได้ผลดี ก็ต้องระวังการกระทำนั้นให้ดีที่สุด เพื่อที่จะไปทานกับกระแสความเข้าใจเรื่องกรรมประเภทที่เราไม่รู้จัก แบบที่เป็นทางลัด ไปสะเดาะเคราะห์อะไรต่างๆ ที่รู้สึกว่าเป็นการหลอกลวง เป็นการฉวยโอกาสมากกว่า อาจจะ使人สบายใจ แต่มันไม่ได้ช่วยให้เขาแก้ปัญหาด้วยปัญญาจริง ขณะเดียวกันเราอาจจะต้องพูดถึงกรรมในระดับสังคมให้มากขึ้นด้วยว่า สิ่งของคนในสังคมกระทำร่วมกัน วิธีการดำเนินชีวิตในสังคม รวมถึงนโยบายทางสังคม นโยบายของรัฐด้วย ทั้งหมดนี้มันคือกรรมในระดับสังคม ซึ่งต้องเลือกให้ดี ต้องทำให้ดี เพราะว่าทุกอย่างมันจะมีผลเกิดขึ้นตามมาแน่นอน ○

ทำอย่างไรจะได้อยู่กับคนรักนานๆ

การเลิกหย่าร้างถือเป็นสิ่งหนึ่งที่คู่ที่เป็นแฟนกันหรือคู่แต่งงานไม่อยากจะเกิดขึ้น แต่ในปัจจุบันรูปแบบนี้กลับเกิดขึ้นให้เห็นบ่อยจนน่าตกใจ ทำไมทุกๆ ที่กว่าจะคบกันก็เลือกกันเสียตั้งนาน คบกันก็อีกนานพอสมควรจึงจะแต่งงาน ในงานหมั้นงานแต่งงานก็หมดทรัพย์สิ้นเงินทองมากมาย ทำไมสิ่งเหล่านี้จึงไม่สามารถเป็นเครื่องย้อนมาทำให้ความรักคงทนได้เลยหรือ

ในทางพระพุทธศาสนาสอนไว้ว่า เมื่อคนสองคนมาอยู่ด้วยกัน ต่างคนต่างต้องมีความเป็นส่วนตัวและความคิดหลายๆ อย่างที่ยังไม่ทันที่จะแสดงออกมา ฉะนั้นการจะครองรักกันได้ยาวนานๆ นั้นต้องฝึกฝนใน 4 ข้อคือ

สัจจะ คือ ความจริงใจต่อกัน มีอะไรก็พูดความจริงต่อกัน ซื่อสัตย์ไม่นอกใจอีกฝ่าย

ทมะ คือ ต้องปรับตัวอย่างสม่ำเสมอ เพราะคนเรามาจากต่างครอบครัว ย่อมต้องมีพื้นฐานที่ต่างกัน หากไม่ปรับตัวเข้าหากัน เอาแต่ใจตัวเองตลอดเวลาย่อมมีปัญหาคบครองแน่นอน

ขันติ คือ ต้องมีความอดทนต่ออุปสรรคปัญหาที่เข้ามาทำลายชีวิต ขยันหมั่นเพียร และที่สำคัญคือต้องอดทนต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่นด้วย

จาคะ คือ การเสียสละ หากคนเราอยู่ด้วยกันแล้วทุกอย่างต้องเป็นไปตามใจฉันเพียงอย่างเดียว รับรองไม่ว่าจะมีคู่แบบไหนก็ไม่มีใครทนได้เด็ดขาด ฉะนั้นการเสียสละจึงเป็นการบริหารความรู้สึกที่ดีวิธีหนึ่ง เพราะต้องเรียนรู้การรับฟังกันและกัน เรียนรู้ที่จะเข้าใจผู้อื่น เพราะส่วนใหญ่ในชีวิตเรามักจะตอบสนองต่อความเป็นตัวเองเสียมาก

ทั้งหมดนี้ภาษาบาลีเรียกว่า ขรวาสธรรม แปลว่า ธรรมะของผู้อยู่ครองเรือน ซึ่งเป็นธรรมพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคม เพื่อให้คนอยู่ร่วมกันอย่างจริงใจไม่เห็นแก่ตัว และคำนึงถึงกันและกันตลอดเวลา

ถ้าทำได้อย่างนั้นที่เรารักและรักเราจะหนีไปไหนเสียละ ☺

**PHOTO
BOOK**

...เก็บความสุข
ความประทับใจใส่เล่ม....

GoodPrint
Digital color press

1 เล่มก็ทำได้

โฟโต้บุ๊ก ปฏิทิน หนังสือ โปรชัวร์ เมนู
นามบัตร แคตตาล็อก ประภาศนียบัตร
ภาพพิมพ์พร้อมเฟรม

รับออกแบบและผลิตงานสิ่งพิมพ์ครบวงจร
ด้วยเครื่องพิมพ์คุณภาพ

- Print on demand
- Offset print
- Inkjet indoor, outdoor

Ins. 053-408931, 053-412556

งานคุณภาพ โดย

FUJI xerox
700 Digital color press

ฟูจิซีร็อก

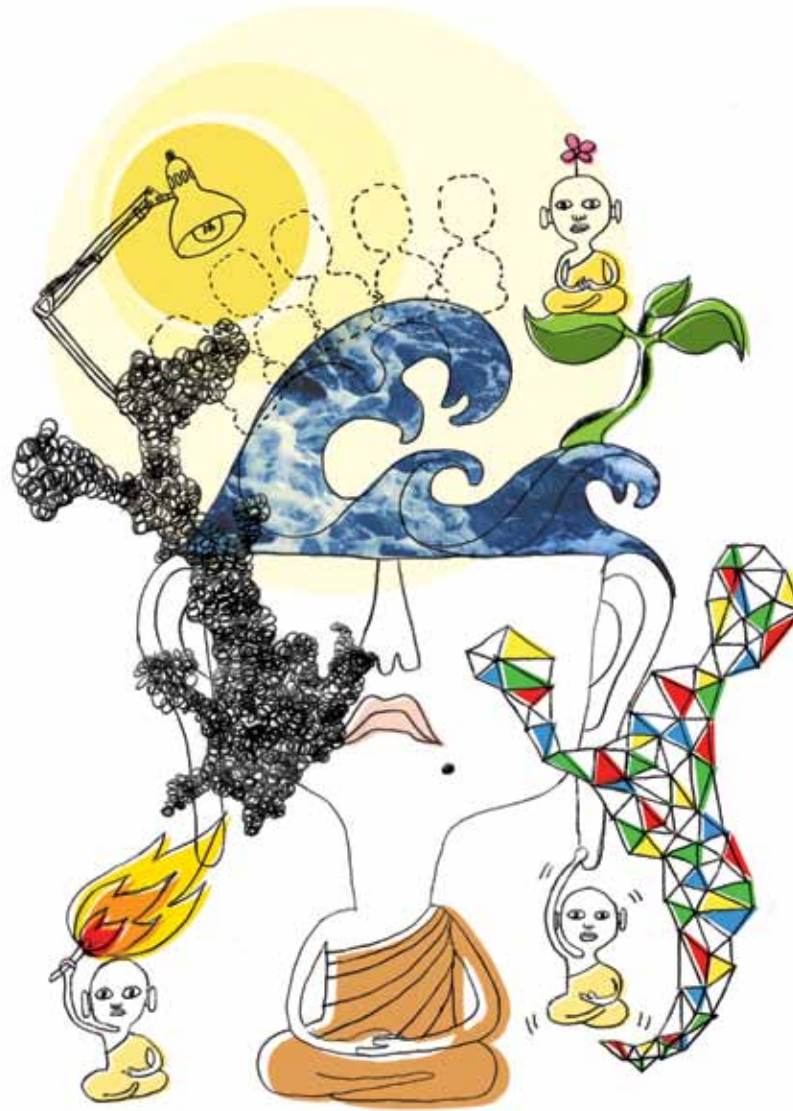
Mary Sleeping Angel

ผมชอบเดินเล่นในป่าช้า ความเงียบในระหว่างที่เดิน ทำให้ได้ไตร่ตรองเรื่องของชีวิต เรื่องของความเป็นอนิจจังของสิ่งต่างๆ “RIP” มาจาก Rest In Peace เป็นคำที่นิยมจารึกหน้าหลุมฝังศพของชาวตะวันตก เป็นคำพูดของคนเป็นที่มีต่อคนตาย เพื่อที่จะบอกกับตัวเองว่า “คนรักจากไปดีแล้ว” คำกล่าวนี้นี้จึงดูเหมือนกับว่าเป็นคำปลอบคนเป็นที่ยังมีชีวิตอยู่มากกว่า

ในสังคมแบบ Victorian ช่วงยุคศตวรรษที่ 18 ชาวอังกฤษให้ความสำคัญกับความตายมาก ถือเป็นยุคเริ่มต้นของการออกใบมรณะบัตร การจัดพิธีฝังศพ และตกแต่งหลุมฝังศพ เพื่อเป็นเกียรติต่อผู้ที่จากไป เป็นการแสดงออกถึงความรักที่มีต่อคนตาย หลุมฝังศพจึงเป็นตัวแทนของความทรงจำที่คนเป็นมีต่อคนตาย เกือบทุกที่จะบรรยายคุณงามความดีในขณะที่มีชีวิตของผู้ที่หลับใหลอยู่ ณ ที่นั้นเอาไว้ด้วย

ดังนั้นจุดเด่นในสถาปัตยกรรมของสุสานยุค Victorian คือการใช้รูปปั้นประติมากรรมต่างๆ มาเป็นสัญลักษณ์เพื่อแสดงถึงสถานะและบุคลิกของเจ้าของหลุมศพ บ้างเป็นสิงโตซึ่งบ่งบอกว่าเป็นชนชั้นขุนนาง บ้างเป็นรูปปั้นเด็ก เพื่อจะบอกว่าเสียชีวิตตั้งแต่ยังเป็นเด็ก ส่วนรูปปั้นนางฟ้าที่กำลังนอนอยู่นี้ เธอชื่อ Mary Nichols เสียชีวิตจากหัวใจวาย รูปปั้นแสดงถึงเธอในฐานะภรรยาที่ดีและเป็นแม่ที่น่ารัก การจากไปจึงเป็นดังโอกาสที่จะพักผ่อนเสียที ผมขอรูปปั้นนี้เป็นพิเศษเพราะดูเหมือนกับว่า เขายังมีชีวิตอยู่ ยังนอนหลับอยู่ ยังไม่ได้ตาย ทั้งที่หลุมฝังศพนี้มีอายุได้เกือบสองร้อยปีแล้ว คงเป็นความพยายามที่จะทำให้ผู้ตายยังดูเหมือนมีชีวิตอยู่ เพื่อเป็นตัวอย่างให้แก่แม่และภรรยาที่ดีต่อไป RIP Mary Nichols ☺

คติที่ ๕ : “คติทำ (ธรรม) ไปตามใจ”

“เณรรู้ไหมทำไมใครๆ เขาประสบความสำเร็จ มีชื่อเสียง ทั้งที่บางคนเรียนจบก็ไม่สูง” พระอาจารย์แก้วเริ่มกระตุ้นต่อมความอยากรู้ของสามเณรด้วยคำถามอีกเช่นเคย และโดยไม่ต้องคิดก็มีเสียงตอบมาทันทีเช่นกัน

“ไม่รู้ครับ” เจ้าของเสียงก็เป็นสามเณรเจ้าเก่าคนเดิมคือ สามเณรน้อยของเรา “เณรตอบไม่คิดเลยนะ” พระอาจารย์หันมามิ้อย่างใจเย็น

“ก็ถึงคิดไปก็เสียเวลา เพราะอย่างไรพระอาจารย์ก็ต้องเฉลยอยู่ดีนี่ครับ” สามเณรน้อยตอบเสียงอ่อยๆ แต่ที่พระอาจารย์ไม่ได้ยินจึงเฉลยต่อไป “บุคคลสำคัญจากทุกสาขาวิชาการทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นในด้านศาสนา สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์ การศึกษา เศรษฐศาสตร์ เป็นต้น ที่เขาประสบความสำเร็จได้ก็ด้วยอาศัยแรงบันดาลใจจากใครสักคน หนังสือสักเล่ม หรือแม้แต่น้อยก็ต้องมีคำคมไว้อยู่เตือนจิตใจสักอย่าง อาจเรียกกันด้วยชื่อต่างๆ

กันไปว่า คติประจำใจ คำคม ปณิธาน หรือถ้าใครใกล้วัดหน่อยก็ใช้ว่า วิหารธรรม (ธรรมที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน) แล้วถ้าเผลอยากประสบความสำเร็จในชีวิตได้ ก็ต้องรู้จักหาคำคมของคนโบราณ หรือข้อคิดต่างๆ มาประจำจิตประจำใจกันไปบ้าง” พุดจบพระอาจารย์ก็เล่าพุทธประวัติ รวมถึงคนสำคัญที่มีหลักคุณธรรมต่างๆ ไว้อยู่เต็มยว เป็นเครื่องเตือนสติพร้อมๆ กันไปด้วย

หลังจากจบชั่วโมงเรียนในวันนั้น สามเณรน้อยก็ได้แต่เฝ้าหาคำคมต่างๆ มาพิสูจน์ความจริงว่าจะใช้ได้อย่างที่พระอาจารย์แก้วสอนหรือไม่ แต่จนแล้ว จนรอดทุกอย่างกลับกลายเป็นตรงกันข้ามกับที่พระอาจารย์สอนโดยสิ้นเชิง เพราะไม่ว่าจะพิสูจน์ความจริงนี่ยังไง ถ้าไม่โดนปฏิเสธ ก็โดนส่ายหน้า ชำร่ายอาจโดนด่าด้วยซ้ำไป

จนที่สุดความอดทนของสามเณรน้อยก็หมดลงกับการพิสูจน์ความจริงอย่างที่พระอาจารย์พูด จึงต้องกลับไปถามอาจารย์ว่า “ไม่เห็นจะยิ่งใหญ่อย่างที่พระอาจารย์ว่าสักนิด”

“เรื่องอะไรอีกเณร” พระอาจารย์ถามด้วยความสนใจ

“ก็เรื่องใครถือสุภาภิต คำคม จะได้รับการยกย่อง และทำอะไรก็ได้ไปหมดเ็นครับ” สามเณรน้อยพูดอย่างอ่อนใจ จนพระอาจารย์ต้องรีบให้เณรแถลงความเป็นมาของเรื่องราวถึงสาเหตุที่คิดอย่างนั้นทันที

“อย่างนี้ครับ ก็วันก่อนผมก็ไปช่วยโยมปิ่นเก็บมะม่วง ช่วยโยมมุงกระเบื้องบนหลังคาบ้าน ช่วยโยมตัดยอดไม้ ผมทำแต่งานสูงๆ แต่ก็โดนหลวงตาว่าอีกว่าไม่เหมาะกับพระกับเณร ผมก็เลยบอกหลวงตาว่า ผมถือคิดว่า อยู่อย่างต่ำ ทำอย่างสูง แค่นี้ หลวงตาก็หัวว่าผมล้อเล่นกับแกอีก เกือบโดนหวายแล้วครับ” สามเณรน้อยหยุดก่อนจะเล่าเหตุการณ์ต่อไป

“แล้วเมื่อเช้านี้เอง ผมไปบิณฑบาตผ่านหน้าบ้านโยมทอง เผลอหกล้ม โยมทองก็ว่าเณรเดินไม่มีสติ เลยสะดุดหกล้ม ผมก็เลยบอกแกไปว่า โยมไม่รู้อะไร เณรถือสุภาภิตว่า ล้มเพราะก้าวไปข้างหน้า ดึกว่ายินเต๊ะท่า (เหมือนโยม) อยู่กับที่ แค่นี้โยมก็หัวว่าเป็นพระเป็นเณรพูดจาจนโยมอีก แล้วแกไม่ใส่บาตรผมเลยทีนี้” เสียงของสามเณรน้อยเริ่มเศร้ากว่าเดิม พอๆ กับเหตุการณ์ที่จะเล่าต่อไป

“และเมื่อคืนนี้พระอาจารย์ก็หัวว่าผมไม่เก็บข้าวของวางไม่เป็นระเบียบอีก แต่ผมก็ถือคติอีกเหมือนกันนะครับ” พระอาจารย์เหมือนนึกขึ้นได้กับเหตุการณ์ดังกล่าว จึงถามต่อไป “คติอะไรของเณรอีกทีนี้” “อ้าว ก็คิดว่า ทะเลจะสลายต้องมีคลื่น ชีวิตจะราบรื่นก็ต้องมีอุปสรรค ก็ผมสร้างอุปสรรคในชีวิต คือวางข้าวของรกๆ จะได้เดินยาก มีอุปสรรค แล้วผมผิดด้วยหรือครับ” สามเณรรีบตอบทันที พระอาจารย์ได้แต่ส่ายหัวกับวิธีถือคติธรรมของเณรน้อย พร้อมกับบ่นดังๆ “เณรผิดตั้งแต่คิดแล้วละอย่างนั้น” แล้วช่วยแก้ไขความผิดนี้ทันที

“ก่อนจะนำไปใช้เณรต้องแปลให้ถูกด้วย ไม่ใช่แปลตามตัวอย่างนั้น อย่างคำว่า อยู่อย่างต่ำทำอย่างสูง หมายถึงให้ใช้ชีวิตพอดีๆ กับฐานะตัวเองหรือเท่าที่จำเป็นกับชีวิต แต่เวลาทำให้ถือความด หรือเอาธรรมะเป็นที่ตั้ง ส่วนคำว่า ล้มเพราะก้าวไปข้างหน้า ดึกว่ายินเต๊ะท่าอยู่กับที่ คือ ให้เราเพียรพยายามไม่ว่าจะทำอะไรแล้วล้มเหลวก็ครั้ง ก็ต้องพยายามจนกว่าจะสำเร็จ

ส่วนคำว่า ทะเลจะสลายต้องมีคลื่น ชีวิตจะราบรื่นก็ต้องมีอุปสรรค ก็เป็นคำให้กำลังใจตัวเอง เหมือนว่าชีวิตคนไม่มีอะไรราบรื่นจำต้องเจออุปสรรคปัญหาด้วยกันทั้งนั้น เอาละแล้วต่อไปไม่เข้าใจอะไรก็ให้ถามก่อนเสมอ”

สามเณรน้อยพยักหน้าอย่างเข้าใจ แต่สามเณรน้อยที่นั่งฟังมาโดยตลอดก็อดสงสัยกับเขาไม่ได้ “พระอาจารย์ครับ คือเพื่อนที่อยู่ต่างจังหวัดของ ผมจมน้ำตาย พ่อแม่เขาพนมดเ็นใจผมไปงานเผาศพเพื่อนคนนี้ด้วย แต่ผมบอกว่าพระอาจารย์สอนให้เชื่อคำโบราณที่เคยได้ยินมานะครับ”

“แล้วคำโบราณอะไรที่เณรเคยได้ยินมาจนไม่ยอมไปงานเผาศพเพื่อนอีกละนี้” พระอาจารย์สงสัย

“ก็คำว่า เพื่อนไม่เผาศพเพื่อน ไรครับ” สามเณรน้อยตอบตามความเชื่อของตนเอง จนพระอาจารย์ถึงบางอ้อกับถ้อยคำที่เณรน้อยถือโดยไม่เข้าใจความหมาย “เณรคำว่า เพื่อนไม่เผาศพเพื่อน คือ ไม่ปันหา ไม่ใส่ร้ายเพื่อนของเราต่างหาก ไม่ใช่อย่างที่เณรเข้าใจ” พุดเสร็จสามเณรทั้งคู่ก็ถึงบางอ้อพร้อมกัน

...อาจมีอีกหลายคำที่หลายคนยึดถือกันแบบผิดๆ เลยทำตามกันมาแบบผิดๆ ต้องใคร่ครวญให้ดีกว่าจะยึดถือและทำอะไรกัน ไม่อย่างนั้นจะเหมือนกับสามเณรทั้งคู่ก็ได้... ๑

14 -17 ตุลาคม

จิตสวดโล วัยบริสุทธิ์ ด้วยพุทธปัญญา

เปิดเทอมนี้ใครมีลูกหลานน้องนุ่ที่สนใจการปฏิบัติธรรม
ค่าย “จิตสวดโล วัยบริสุทธิ์ ด้วยพุทธปัญญา” พร้อมแล้วสำหรับ
เด็กชายหญิง อายุ 8 -11 ปี เป็นเวลา 3 คืน 4 วัน ที่ศูนย์ปฏิบัติ
ธรรมเฉลิมพระเกียรติ 84 พรรษา ราชนครินทร์ จ.จันทบุรี
สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.nhongsang.com

14

16

16 -17 ตุลาคม

ฉลาดทำบุญด้วยจิตอาสา

เครือข่ายพุทธิกา เชิญชวนเยาวชนและประชาชนทั่วไป เข้าร่วมโครงการฉลาดทำบุญด้วยจิต
อาสา เพื่อส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ด้วยการทำกิจกรรมร่วมกับสตรีผู้พิการทาง
สายตา 20 คน สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.budnet.org/boon/boonpage.html

16 - 24 ตุลาคม

งานบุญประเพณีไหลเรือไฟ

จังหวัดนครพนมเชิญร่วมงานบุญประเพณีไหลเรือไฟ ณ บริเวณริม
แม่น้ำโขงและหน้าตลาดอินโดจีน อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม เป็น
ประเพณีสำคัญที่ชาวอีสานปฏิบัติในเทศกาลออกพรรษาทำกันในวัน
ขึ้น 15 ค่ำ หรือ แรม 1 ค่ำ เดือน 11 ตามแม่น้ำลำคลอง เพื่อบูชา
พระพุทธเจ้าในวันที่พระพุทธเจ้าเสด็จลงมาจากเทวโลก

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.thatphanom.com/boat

24

30

18 - 30 ตุลาคม

ภาวนาและการแสดงปาฐกถาธรรม

มูลนิธิหมู่บ้านพลัม เชิญผู้สนใจร่วมเจริญสติในงานภาวนาและการแสดงปาฐกถาธรรมของ
ท่าน ดิษ นัท ฮันท์ พระธรรมอาจารย์สายเซน และคณะพระภิกษุ พระภิกษุณี ซึ่งมาจาก
หมู่บ้านพลัม ประเทศฝรั่งเศส อเมริกา เวียดนาม และเยอรมัน กว่า 100 รูป สอบถาม
รายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ 085-318-2939, 086-688-4984 www.thaiplumvillage.org

หลุมพรางความฉลาด กับดักของคนเก่ง

เมื่อไม่นานมานี้ ผู้เขียนมีโอกาสดำฟังบรรยายเรื่องการคิดเชิงบวกอย่างสร้างสรรค์ (creative thinking) โดย คุณวัศม์ ันยธร ผู้อำนวยการศูนย์ความคิดสร้างสรรค์ วิทยากรนำเสนอแนวคิดว่าการคิดเชิงบวกนั้นมีความสัมพันธ์กับทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งบางครั้งต้องอาศัยความพยายามในการหลุดให้พ้น ก้าวให้ผ่านอุปนิสัยทางความคิดแบบเดิมๆ ที่เราเคยชิน

อุปสรรคสำคัญของการคิดเชิงบวกสำหรับหลายคน คือสิ่งที่ปรมาจารย์ด้านการคิด เอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน เรียกว่า หลุมพรางความฉลาด (intelligence trap) ซึ่งเป็นแนวโน้มทางความคิดของคนที่มีความรู้ความสามารถ มีความเชื่อมั่นในตัวเอง จึงมีแรงต้านทานสูงต่อการเปลี่ยนแปลง และมักมีความสามารถพิเศษในการมองเห็นความบกพร่องผิดพลาดของผู้อื่น ตามแนวคิดของเดอโบโน ผู้ที่ตกอยู่ในหลุมพรางของความฉลาดมีลักษณะอยู่ 4 อย่างด้วยกัน ผู้อ่านลองวิเคราะห์ทีละข้อกัน กันว่าท่านมีลักษณะต่อไปนี้อยู่บ้างหรือไม่ 1. มักโต้แย้งความคิดที่แตกต่างแทนที่จะรับฟัง (defensive) 2. คิดว่าตัวเองเหนือกว่า ดีกว่า ถูกต้องกว่า (superior) 3. ทะนงตนว่าไม่ผิดพลาด ไม่บกพร่อง ปัญหาต่างๆ มีสาเหตุจากคนอื่น ๆ สิ่งอื่นๆ (arrogant) 4. ลังเลปิดใจไม่ยอมรับ (skeptical)

เมื่อสังเกตอารมณ์ความรู้สึกของตัวเองในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน อาจพบว่าบ่อยครั้งที่เรากำลังตกอยู่ในหลุมพรางความฉลาด ไม่ว่าเราต้องการหรือไม่

ในความคิดของเรามักจะมีเสียงสะท้อนของการวิพากษ์วิจารณ์ในเชิงลบอยู่อย่างไม่หยุดหย่อน ไม่วิจารณ์คนอื่น ก็วิจารณ์ตัวเอง ทศตนคตินั้นส่งผลต่อ อริยาบถ บุคลิกภาพ น้ำเสียง คำพูดที่ใช้ ทำให้บ่อยครั้งเราจะพบคนที่แม้จะคิด พูด และทำในสิ่งที่เป็นเหตุเป็นผล แต่ก็มักทำให้คนรอบข้างอึดอัดใจ

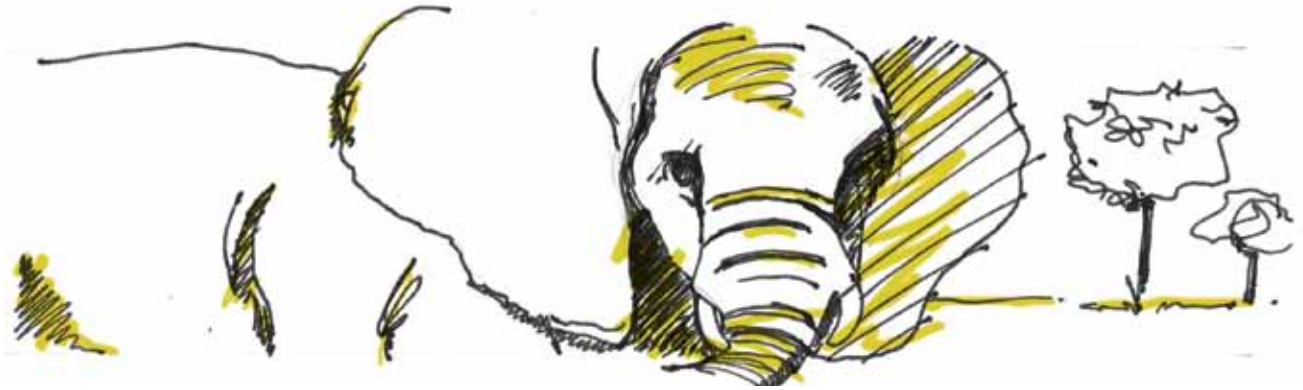
จะเห็นว่าไม่ใช่คนเก่งทุกคนที่จะเป็นคนน่ารัก และคนน่ารักทุกคนก็ไม่ได้น่ารักอยู่ตลอดเวลา เพราะคนเราไม่ว่าเก่งแค่ไหนก็อาจพลาดพลั้งตกหลุมพรางความฉลาดได้เสมอ

การป้องกันความคิดตัวเองไม่ให้ตกหลุมพรางความฉลาดง่ายเกินไปนั้น ต้องอาศัยการฝึกฝนความคิดและจิตใจ กระตุกใจตัวเองให้หันคิดสร้างสรรค์หาแง่มุมงดงามในเชิงบวกของทุกคน ทุกสถานการณ์ให้ได้เร็วๆ อาจยากและฝืน แต่เมื่อทำซ้ำไปเรื่อยๆ ความคิดจิตใจจะเคยชินจนกลายเป็นความคิดดีงามอย่างเป็นธรรมชาติ

ถ้าคิดไม่ออกว่าจะเริ่มต้นอย่างไร เห็นอะไรก็ซ้ำๆ เสียบ้าง ค่อยกับใครก็ใช้ความคิดสร้างสรรค์หาข้อดีของคนที่เราคุยด้วยมาชมเขาอย่างจริงจังให้ได้ ใช้ความคิดสร้างสรรค์คิดหาเรื่องที่คู่สนทนาเราชอบมาเป็นประเด็นพูดคุย เริ่มต้นง่ายๆ แบบนี้ก่อน ให้สมองเคยชินกับการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการคิดให้อะไรๆ ก็เป็นบวก

เมื่อทักษะการคิดเชิงบวกเข้มแข็งขึ้นเรื่อยๆ ก็จะรับมือกับสถานการณ์ที่ยากและหลากหลายในชีวิตจริงได้บ้าง ๐

ลมเป้าแต่เรานิ่ง

กาลครั้งหนึ่งไม่นานเท่าไร ณ ดินแดนแสนไกลเกินกว่าจะปรากฏ อยู่ในแผนที่ใดๆ ของโลก นักสำรวจผู้บุกเบิกทวีปอย่างโคลัมบัส หรือนักท่องอากาศอย่าง อาร์มสตรอง อาจเคยมาที่นี่แล้ว แต่ต้องมีเหตุผลบางประการแน่ๆ ที่พวกเขาไม่เคยพูดถึงเลย เอ... หรือว่ามันซ่อนอยู่ในบางถ้อยคำของเรื่องเล่า หรือเป็นหัตถ์น้อยอยู่ในบางสิ่งที่ถูกสร้างขึ้น จะอย่างไรก็ตาม มันคงจะมีอยู่อย่างแน่นอนแม้ไร้ซึ่งคำยืนยันอย่างน้อยก็อยู่ในความคำนึงของผู้เล่านี้แหละ

และในดินแดนนั้นนั่นเอง มีช้างประหลาดอยู่ตัวหนึ่งมันกำลังสับสนกับตนเองว่ามันเป็นตัวอะไรแน่? เพราะไปทางไหนสัตว์ต่างๆ ก็ตกไปแตกต่างกันเช่น นกเอี้ยงทักว่ามีหลังเหมือนควาย กระต่ายทักว่ามีท้องเหมือนกระทิง จิ้งจอกทักว่ามีหางเหมือนม้า เป็ดทักว่ามีหูเหมือนเป็นปีก สิงโตทักว่ามีจมูกเหมือนตัวกินมด ฯลฯ จนกระทั่งมันไม่อาจจะบอกได้ว่า มันคือตัวอะไร? จึงเรียกตัวเองว่า ช้างประหลาด

นอกจากช้างประหลาดจะมีความสุขกับตัวเองที่จะต้องเป็นสัตว์หลายชนิดในตัวเดียวกันแล้วนั้น มันยังทรมานใจกับตำแหน่งจำขอลงที่พอมอบให้ เพราะสัตว์บางตัวก็ชื่นชมว่า ได้เดินนำหน้าเหล่าช้างทั้งหลาย แต่บางตัวก็ินทว่า ช้างเป็นช้างเขลาที่เอาตัวเองไปเสี่ยงนำหน้าเพราะอาจเกิดอันตรายก่อนตัวอื่นๆ มันจึงมีอาการเดียวสุขเดียวเศร้าวนาที่ต่อนาที่ เดียวหัวเราะจำเดียวน้ำตาริน อย่างนี้ไม่ให้เรียกว่า ประหลาด จะให้เรียกว่าอะไร?

กระทั่งมันได้เดินเข้าไปในถ้ำบรรพบุรุษ ซึ่งมีภาพวาดของเหล่าช้างทั้งหลายพียงที่ครั้งเก่าก่อนนั้นเคยสร้างชื่อเสียงไว้ให้รุ่นหลังได้เล่าขาน ช้างประหลาดพบภาพวาดของช้างบรรพบุรุษเชือกหนึ่งซึ่งกำลังยกผลไม้ถวายกับพระพุทธรเจ้า มันจำได้ดีว่าครั้งหนึ่งพอเคยเล่าให้ฟังว่า ช้างบรรพบุรุษท่านนี้เคยเข้ารับใช้พระพุทธรเจ้าเมื่อครั้งที่พระองค์ประทับที่ป่าเลไลย์ ไม่เคยมีช้างเชือกใดได้รับเกียรติขนาดนี้มาก่อน และคำสอนของพระพุทธรเจ้าก็ได้ถ่ายทอดสู่ขอลงช้างนี้มาจนปัจจุบัน

ขณะที่มันเพ่งมองภาพวาดเนิ่นนานอย่างครุ่นคิดอยู่นั้น ทันใดได้มีเสียงกึกก้องกังวาน แต่ฟังดูอบอุ่นในหัวใจดังออกมาจากภาพวาดนั้นว่า อนุชนของเรา พระพุทธรเจ้าเคยตรัสไว้ว่า

เลโล ยถา เอกขโม

วาเตน น สมิริติ

เอว นิินทาปัสสาสุ

น สมินฺนุนติ ปณฺชิตา

ขุนเขาไม่สะเทือนเพราะแรงลมฉันทใด บัณชิตก็ไม่หวั่นไหว เพราะนิินทาหรือสรรเสริญฉันทนั้น

ช้างประหลาดได้เดินออกจากถ้ำด้วยความมองอาจ จิตใจนิ่งสงบดูผาใหญ่ แม้พายุโหมกระหน่ำปานใด มีเพียงยอดหญ้าเท่านั้นที่ลั่นไหว... ☺

มูลนิธิหยดธรรม ดำเนินการร่วมกันระหว่างพระและฆราวาส ในการสร้างสรรค์ให้สังคมเกิดความดีงามโดยการใช้ธรรมะในการ กล่อมเกลাজิตใจผ่านกิจกรรม การสร้างเสริมจิตอาสา สร้าง เครือข่ายอาสาสมัครชุมชนให้ตระหนักถึงการอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูล เอื้อเพื่อเอื้อแผ่ มีจิตใจเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน อีกทั้งการจัด ค่ายคุณธรรมตามสถานศึกษาต่างๆ ทัณฑสถาน และชุมชนที่ สนใจ เพื่อให้เยาวชนและชุมชนนี้ได้ถ่ายทอดต่อไปยังคนรอบข้าง

ไม่เพียงเท่านั้น ทางมูลนิธิหยดธรรมยังดำเนินงานในเรื่องของการ จัดอบรมกรรมฐานและปฏิบัติธรรม สำหรับผู้สนใจ เพื่อสุขภาวะ ของบุคคลและองค์กรวม อีกทั้งการสร้างสรรค์สื่อธรรมะในรูปแบบ ต่าง ๆ รวมทั้งนิตยสารที่ท่านถืออยู่นี้ เพื่อที่จะได้ถ่ายทอดและ เผยแผ่ธรรมะออกไปในวงกว้าง

ทั้งนี้ ในทุกกิจกรรมที่ทางมูลนิธิได้ดำเนินการ รวมทั้งสื่อต่างๆ ที่ทางมูลนิธิได้จัดทำและเผยแพร่เป็นไปเพื่อการสาธารณะกุศล โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆทั้งสิ้นจากผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทางมูลนิธิ ดำเนินกิจกรรมผ่านน้ำใจของท่านผู้มีจิตศรัทธา ที่หวังจะให้ สังคมของเราเกิดความดีงาม ท่านผู้มีจิตศรัทธาท่านใดต้องการ สนับสนุนการทำงานของมูลนิธิ และร่วมเครือข่ายหยดธรรม สามารถติดต่อได้ที่ prataa@dhammadrops.org กรณี ประสงค์สนับสนุนทุนในการดำเนินการของมูลนิธิ สามารถ สนับสนุนได้โดยการโอนเงินมาที่ ...

มูลนิธิหยดธรรม

ชื่อบัญชี มูลนิธิหยดธรรม

ธนาคารไทยพาณิชย์

สาขามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

หมายเลขบัญชี 667-2-69064-3

ธนาคารกสิกรไทย

สาขาย่อยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

หมายเลขบัญชี 557-2-03369-6

โปรดแจ้งการสนับสนุนโดยส่งหลักฐานการโอนเงินมาที่ โทร 083-5169-888 หรือ prataa@dhammadrops.org เพื่อที่ทางมูลนิธิสามารถออกอนุโมทนาบัตรได้ถูกต้อง

รู้แม่ รู้ชนะ รู้ภัย
มีสปีริต มีแกรนด์สปอร์ต

บริษัท แกรนด์สปอร์ต กรุ๊ป จำกัด 26,28 ซ.รามคำแหง 65 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240 โทร : 0-2318-3000

www.grandsport.com